

intentieverklaring
uitvoering milieubeleid
olie- en gaswinningsindustrie

INHOUD

	pagina
Hoofdstuk I	
Partijen	1
Hoofdstuk II	
Overwegende	2
Hoofdstuk III	
III.1 Begripsbepalingen	4
III.2 Overeengekomen doelstelling	6
III.3 Uitgangspunten	6
III.4 Afspraken	7
III.5 Verplichtingen	11
III.6 Evaluatie	14
III.7 Onzekerheden in verband met gewijzigde omstandigheden	14
III.8 Internationale harmonisatie	14
III.9 Eenzijdige opzegging	14
III.10 Toetreding	15
III.11 Overeenkomst naar burgerlijk recht	15
III.12 Looptijd	15
Bijlage I	Integrale Milieutaakstelling
Bijlage II	Procedure-afspraken voor het bedrijfstakoverleg
Bijlage III	Bedrijfsmilieuplannen, Industriemilieuplan en jaarlijkse rapportage
Bijlage IV	Regionale specificatie van de Integrale Milieu- taakstelling
Bijlage V	Overzicht van Inrichtingen behorend tot de Olie- en gaswinningsindustrie (los bijgevoegd)

INTENTIEVERKLARING

UITVOERING MILIEUBELEID OLIE- EN GASWINNINGSINDUSTRIE

Hoofdstuk I

Partijen

Van de zijde van de Overheid:

1. De minister van Economische Zaken, de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de minister van Verkeer en Waterstaat, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, gezamenlijk te noemen de Overheid en, van de zijde van het bedrijfsleven:
2. de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie, hierna te noemen NOGEPA, ten deze statutair vertegenwoordigd door de Ondernemingen zoals genoemd onder 3 en,
3. de Ondernemingen die door middel van de aan deze intentieverklaring gehechte verklaringen blijk hebben gegeven voor de onder hun beheer staande Inrichtingen en voor booractiviteiten tot deze intentieverklaring toe te treden;
Amoco Netherlands B.V.
Chevron USA Inc.; Netherlands Branch
Clyde Petroleum Exploratie B.V.
Continental Netherlands Oil Company
Elf Petroland B.V.
Hardy Oil and Gas (UK) Ltd.
Lasmo Netherlands B.V.
Mobil Producing Netherlands Inc.
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Pan Canadian Petroleum Netherlands B.V.
Placid International Oil, Ltd.
RWE-DEA A.G. für Mineralöl und Chemie
Unocal Netherlands B.V.
VEBA Oil Nederland B.V.
Wintershall Noordzee B.V.
hierna te noemen de Olie- en gaswinningsindustrie.
4. De Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie gezamenlijk te noemen Partijen.

Hoofdstuk II

Overwegende

- a. Dat de Overheid beoogt de in het Nationaal Milieubeleidsplan, het Nationaal Milieubeleidsplan Plus en het Nationaal Milieubeleidsplan II, de Derde Nota Waterhuishouding, het Watersysteemplan Noordzee, de Evaluatienota Water, het Beheersplan Rijkwateren, de Nota Energiebesparing en de Vervolgnota Energiebesparing omschreven doelstellingen van het milieubeleid in overleg met de doelgroepen uit te werken en te verwezenlijken.
- b. Dat voor zover het milieubeleid van de Overheid betrekking heeft op de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie als directe bron van milieubelasting, de Overheid ter verwezenlijking hiervan deze intentieverklaring met de Olie- en gaswinningsindustrie aangaat.
- c. Dat de Overheid, gelet op de kabinetstandpunten naar aanleiding van de adviezen van de Commissie voor de Toetsing van Wetgevingsprojecten inzake convenanten (TK 1992-1993, 22800 VI, nr. 4 en TK 1993-1994, 23400, 53 XI), deze intentieverklaring beschouwt als enerzijds ondersteunend voor het wettelijk regime onshore en anderzijds als een effectiever en doelmatiger instrument voor de offshore in vergelijking met de huidige wettelijke instrumenten.
- d. Dat Partijen het wenselijk achten in het kader van het doelgroepenbeleid te komen tot specifieke afspraken tussen Overheid en Olie- en gaswinningsindustrie die hun doorwerking krijgen in het milieubeleid van de Overheid en de vergunningverlening voor de tot de bedrijfstak behorende Inrichtingen op grond van de milieuwetgeving, alsmede voor booractiviteiten.
- e. Dat de Overheid het wenselijk acht dat de Olie- en gaswinningsindustrie haar verantwoordelijkheid voor het terugdringen van de milieubelasting ten gevolge van haar activiteiten aanvaardt en dat de Ondernemingen voor de tot de bedrijfstak olie- en gaswinningsindustrie behorende Inrichtingen alsmede bij booractiviteiten zelf het initiatief zullen nemen voor het reduceren van de milieubelasting rekening houdende met de in deze intentieverklaring te maken afspraken.
- f. Dat de Overheid bereid is ten behoeve van de uitvoering van de afspraken in deze intentieverklaring van haar kant de hiertoe noodzakelijke inspanningen te leveren.

-----
¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 1988-1989, 21137, nrs. 1-2.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 1989-1990, 31137, nr.s 20-21.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1993-1994, 23560, nrs. 1-2.

- g. Dat de Olie- en gaswinningsindustrie bereid is haar verantwoordelijkheid voor het reduceren van de milieubelasting ten gevolge van haar activiteiten vast te leggen in deze intentieverklaring en bereid is volgens de in deze intentieverklaring vast te leggen procedures initiatieven te nemen om binnen de bedrijfstak tot feitelijke reductie van de milieubelasting te komen, rekening houdend met technische en economische mogelijkheden.

Hoofdstuk III

Verklaren, gelet op het bovenstaande, het volgende te zijn overeengekomen:

1. Begripsbepalingen

In deze intentieverklaring wordt verstaan onder:

- * de Overheid   Partijen genoemd onder Hoofdstuk I, paragraaf 1
- * de Olie- en gaswinningsindustrie   Partijen genoemd onder Hoofdstuk I, paragraaf 2 en 3
- * Inrichtingen   De tot de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie behorende mijnbouwinstallaties ten behoeve van de opsporing en winning van delfstoffen met uitzondering van boorinstallaties.
- * Bestaande Inrichtingen   De Inrichtingen welke in de laatste versie van bijlage V zijn opgenomen. Installaties of onderdelen van installaties genoemd in bijlage V die worden aangewend of geschikt gemaakt voor hergebruik blijven geklassificeerd als Bestaande Inrichtingen.
- * Nieuwe Inrichtingen   Inrichtingen waarvan de bouw is aangevangen na ondertekening van de intentieverklaring en die nog niet in bijlage V zijn opgenomen.
- * Ondernemingen   Rechtspersonen die één of meer tot de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie behorende Inrichtingen onder hun beheer hebben.
- * Overleggroep   De Overleggroep en overlegstructuur zoals is beschreven in bijlage II.
- * de Integrale Milieu- taakstelling (IMT)   De in bijlage I weergegeven samenvatting van de doelstelling van het milieubeleid die de Overheid voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie heeft geformuleerd op basis van het NMP, het NMP-plus en andere ten tijde van de ondertekening van deze intentieverklaring gepubliceerde Overheidsplannen,   zoals de 3^e Nota Waterhuishouding, het Watersysteemplan Noordzee, de Evaluatienota Water, het Beheersplan Rijkswateren, het Noord zeeactieplan de Nota Energiebesparing, de vervolgnota Energiebesparing en het NMP II.

- * Bedrijfsmilieu-
plan (BMP)
vergelijkbare Inrichtingen alsmede voor
- Een plan dat de onderneming voor een Inrichting dan wel voor een groep van booractiviteiten opstelt. Het plan bestrijkt een periode van vier jaar, en omvat een beschrijving van de voorgenomen en de reeds uitgevoerde activiteiten en inspanningen op milieugebied per Inrichting en voor de booractiviteiten.
- * Industriemilieuplan
- Het plan dat door NOGEPa wordt samengesteld en een periode van vier jaar bestrijkt. Het plan is een aggregatie van alle Bedrijfsmilieuplannen en geeft een beschrijving van de voorgenomen alsmede de reeds uitgevoerde activiteiten en inspanning op milieugebied met betrekking tot de Inrichtingen en booractiviteiten en kan worden vergeleken met de Integrale Milieutaakstelling voor de gehele bedrijfstak.
- * de Industrie Jaar-
te rapportage
- Een jaarlijks door NOGEPa voor de industrie op te stellen document waarin over de uitvoering van het Industriemilieuplan wordt gerapporteerd.
- * de Jaarrapportage
Onderneming
- Een jaarlijks door de onderneming per Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen, alsmede voor booractiviteiten, op te stellen document waarin over de uitvoering van het Bedrijfsmilieuplan wordt gerapporteerd.
- * de Stand der
Techniek
- Behorend tot de Stand der Techniek worden die maatregelen gerekend die ter beperking van emissies van een bron, procesgeïntegreerd dan wel als nageschakelde techniek, in een gemiddeld en financieel gezonde Inrichting van de onshore onderscheidelijk de offshore sector van de Olie- en gaswinningsindustrie in binnen- of buitenland met succes worden toegepast, danwel overeenkomstig de regels der techniek vanuit andere processen of op basis van succesvolle op industriële schaal uitgevoerde demonstratie projecten op de betreffende bron kunnen worden toegepast.
- Is binnen de onshore onderscheidelijk de offshore sector van de Olie- en gaswinningsindustrie de grootte van de Inrichtingen erg uiteenlopend dan is het voorzieningenniveau van Inrichtingen met een vergelijkbare grootte maatgevend. Verdere uitwerking van het begrip Stand der Techniek zal plaatsvinden overeenkomstig de algemene uitgangspunten van de Nederlandse Emissie Richtlijnen Lucht (uitgave mei 1992, Hoofdstuk 1.3).

- * Doelgroepoverleg   Het overleg tussen de Olie- en gaswinnings-
industrie en de Overheid, dat voor de
ondertekening van de intentieverklaring heeft
plaatsgevonden.

2. Overeengekomen doelstelling

Het milieubeleid van Partijen is erop gericht de Integrale Milieutaakstelling met betrekking tot de activiteiten van de Olie- en gaswinningsindustrie binnen Nederland, daaronder begrepen het Nederlands deel van het continentaal plat, te verwezenlijken.

3. Uitgangspunten

Partijen erkennen de volgende uitgangspunten bij de uitvoering van deze intentieverklaring:

- a. De uitgangspunten voor de afspraken in deze intentieverklaring zijn neergelegd in de notities "Aanpak doelgroepenbeleid voor de industrie"⁴ en "Implementatie milieubeleid doelgroep industrie"⁵ alsmede in de brief van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan de Vaste Commissie voor Milieubeheer van de Tweede Kamer d.d. 21 januari 1992.
- b. Deze intentieverklaring doet geen afbreuk aan wettelijke rechten en plichten van Partijen en derden, zoals bijvoorbeeld de uitvoering van algemene verbindende voorschriften en beroepsmogelijkheden, alsmede aan de uitkomst van wettelijke procedures met betrekking tot van toepassing zijnde vergunningen.
- c. Het doelgroepenbeleid en de in deze intentieverklaring omschreven uitvoering daarvan, krijgt vorm binnen de vergunningverlenende taken (voor zover van toepassing), verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Overheid ten aanzien van de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie als directe bron van milieubelasting.
- d. Op onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling kan regionale specificatie plaatsvinden, met inachtneming van de in bijlage IV genoemde criteria en daarop gebaseerde richtlijnen, die een inschatting van deze criteria geven naar huidige inzichten.
- e. Indien reeds uitgevoerd of vastgelegd beleid leidt tot verdergaande reducties in milieubelasting dan is opgenomen in de Integrale Milieutaakstelling, dan blijft dit uitgevoerde of vastgelegde beleid onverminderd van toepassing.

-----

⁴Tweede Kamer, vergaderjaar 1989-1990, 21137, #27.

⁵Tweede Kamer, vergaderjaar 1992-1992, 21137, #103.

- f. Voor zover van toepassing wordt deze intentieverklaring geacht in overeenstemming te zijn met het beginsel uit de milieuwetgeving dat ten aanzien van Inrichtingen voorzieningen worden getroffen, die de grootst mogelijke bescherming van het milieu bieden, tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd.
- g. Wat betreft de prioriteitstelling van maatregelen wordt getoetst aan de volgende criteria:
- * maatregelen gericht op beperking van risico's voor mens en milieu met als uitgangspunten
    - de schade voor milieu, gezondheid en veiligheid;
    - preventie gaat boven sanering;
  - * cumulatie van maatregelen;
  - * kosteneffectiviteit van maatregelen;
  - * maatregelen die kunnen samenvallen met lopende investerings- en beleidsplannen.

Een reductiemaatregel kan de emissies van meer dan één stof beïnvloeden. Bovendien zullen de te selecteren reductiemaatregelen niet altijd dezelfde stoffen betreffen of de emissies van dezelfde stoffen niet in gelijke mate veranderen. Om tot een juiste prioriteitstelling te komen zal waar mogelijk rekening worden gehouden met kosteneffectiviteit en het relatieve belang dat aan de te onderscheiden milieueffecten gehecht kan worden. In het algemeen zal dit alleen mogelijk zijn bij emissies met boven-lokale effecten. Het relatieve belang zal zoveel mogelijk aansluiten bij het nationale milieubeleid, de bestaande kennis over de te onderscheiden milieueffecten en de mate waarin de emissies van verschillende stoffen aan deze effecten bijdragen^{6,7}.

4. Afspraken

Partijen zijn de volgende afspraken overeengekomen:

- a. Een Overleggroep wordt gevormd uit vertegenwoordigers van de Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie. De samenstelling, taken en werkwijze van de Overleggroep zijn vastgelegd in bijlage II.

---

⁶ zoals in de LCA gebruikelijk is. Milieugerichte levenscyclus-analyse van producenten - Universiteit van Leiden: Centrum voor Milieukunde 1992.

⁷ Met behulp van het REIM-model (Ranking of Environmental Investments Model, Universiteit van Leiden, Centrum voor Milieukunde 1993) kan voor milieu-effecten, waarvoor in de Overleggroep het relatieve belang is vastgesteld, tot een prioriteitstelling gekomen worden.

- b. Op basis van knelpunten van algemene aard, gewijzigde inzichten, waaronder beleidsinzichten op milieu en milieutechnologisch gebied en het energiebeleid en op basis van bedrijfseconomische omstandigheden welke de onshore en/of offshore sector van de Olie- en gaswinningsindustrie aangaan, kan de Overleggroep aan Partijen voorstellen doen tot bijstelling van de Integrale Milieutaakstelling door de Overheid, zowel in benedenwaartse als in bovenwaartse zin.
- c. Ter realisering van de Integrale Milieutaakstelling zullen de Ondernemingen Bedrijfsmilieuplannen en zal NOGEPa een Industrie-milieuplan opstellen welke door de minister van Economische Zaken, onder inschakeling van Staatstoezicht op de Mijnen en op relevante onderdelen van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, conform deze intentieverklaring, zullen worden getoetst aan deze intentieverklaring en de milieuwetgeving. Als handreiking voor het opstellen van het Bedrijfsmilieuplan is een model⁸ ontwikkeld dat door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is uitgegeven.
- d. Voor het opstellen van de eerste Bedrijfsmilieuplannen en het eerste Industriemilieuplan wordt rekening gehouden met de studies, uitgevoerd in het kader van het Doelgroepoverleg van de Olie- en gaswinningsindustrie en de Overheid, welke voor de ondertekening van de intentieverklaring goedgekeurd zijn door het Doelgroepoverleg. Tevens wordt rekening gehouden met de emissieprofielen voor water, lucht en afvalstromen welke door NOGEPa zijn aangeleverd.
- e. De Overleggroep gaat op basis van de onder Hoofdstuk III, paragraaf 5.1.a omschreven definitieve Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan na of de laatst opgestelde Integrale Milieutaakstelling voor de Olie- en gaswinningsindustrie zal worden gerealiseerd en welke knelpunten zich daarbij voordoen. Met het oog op de nadien op te stellen Industrie- en Bedrijfsmilieuplannen zal met betrekking tot eventueel geconstateerde knelpunten ten behoeve van de Overleggroep een onderzoek naar de technische en economische realisatiemogelijkheden van de betreffende aspecten van de Integrale Milieutaakstelling worden uitgevoerd.
- f. Het in Hoofdstuk III, paragraaf 4.e. genoemde onderzoek kan voor de Overleggroep aanleiding zijn om in het kader van het bedrijfstakoverleg onderdelen van de laatst opgestelde Integrale Milieutaakstelling uit te werken in voorstellen voor specifieke handreikingen, richtlijnen en programma's, in het bijzonder met het oog op de nadien op te stellen Industrie- en Bedrijfsmilieuplannen.

-----
⁸ Leidraad voor het opstellen van een Bedrijfsmilieuplan,

uitgegeven door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordering en Milieubeheer, augustus 1993.

- g. Mocht de Integrale Milieutaakstelling voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie op basis van voorstellen van de Overleggroep op onderdelen moeten worden bijgesteld, dan zal dit primair gebeuren door een verdere fasering in de tijd van het betreffende onderdeel. Indien op deze wijze de realisatie van een onderdeel van de Integrale Milieutaakstelling verder weg komt te liggen, dan zal door de Overleggroep worden bezien of de realisatie van een ander onderdeel van de Integrale Milieutaakstelling daar voor in de plaats in redelijkheid kan worden versneld.
- h. Elk voorstel van de Overleggroep tot bijstelling van de Integrale Milieutaakstelling (met uitzondering van het gestelde in Hoofdstuk III, paragraaf 4.g, voor zover de fasering een termijn van vier jaar niet overschrijdt) zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan Partijen.
- i. Voor de integratie binnen de doelgroepaanpak van het uitgangspunt dat onnodige vervuiling moet worden voorkomen, en daarop gebaseerde richtlijnen die de Stand der Techniek beschrijven, geldt onder andere ten aanzien van het opstellen en beoordelen van de Bedrijfsmilieuplannen en het Industrielmilieuplan het volgende:
1. bij Bestaande Inrichtingen wordt uitgegaan van de situatie binnen de Inrichting en, behoudens in het geval als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 4.i.2, van de toepassing van de alsdan geldende Stand der Techniek;
  2. indien door de verdere ontwikkeling van de Stand der Techniek (bijvoorbeeld het beschikbaar komen van nieuwe technieken, die worden vastgelegd in een toekomstige aanpassing van de Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht) in de toekomst voor bepaalde onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling een verdergaand resultaat kan worden behaald dan opgenomen in de Integrale Milieutaakstelling, kunnen deze verdergaande mogelijkheden leiden tot een bijstelling van dat onderdeel van de Integrale Milieutaakstelling; bij een zodanige bijstelling zal rekening worden gehouden met de totale inspanning van de bedrijfstak om de Integrale Milieutaakstelling te realiseren en de terzake te stellen prioriteiten; pas na deze bijstelling zal bij Bestaande Inrichtingen van deze nieuwe technieken worden uitgegaan;
  3. cumulatie van maatregelen voor één of meer milieucompartimenten tegelijkertijd kan van een zodanige omvang zijn, dat het handhaven van implementatietermijnen uit de richtlijnen, genoemd onder Hoofdstuk III, paragraaf 4.i.2, die de Stand der Techniek beschrijven uit financiële overwegingen (inclusief concurrentiepositie en Europese en mondiale concurrentie) onhaalbaar is, of op grond van overwegingen van kosteneffectiviteit vooralsnog voor de betrokken Inrichtingen ondoelmatig is. In dat geval kan in overleg

met de minister van Economische Zaken⁹ gemotiveerd van de implementatietermijnen zoals in deze richtlijnen opgenomen worden afgeweken; afwijking van deze implementatietermijnen zal echter niet dusdanig moeten zijn dat de realisatie van Integrale Milieutaakstelling op bedrijfstakniveau daardoor niet wordt gehaald;

4. bij Nieuwe (onderdelen van) Inrichtingen, waaronder tevens begrepen het vervangen van bestaande (produktie)installaties door nieuwe, zal conform de algemene uitgangspunten van het milieubeleid, steeds moeten worden uitgegaan van de Stand der Techniek en dus van de op dat moment geldende versie van richtlijnen die de Stand der Techniek beschrijven;

5. indien een onderneming besluit om een bestaande offshore Inrichting of delen van een bestaande offshore Inrichting te hergebruiken op een andere lokatie, zullen de voor hergebruik noodzakelijke aanpassingen uitgevoerd worden volgens de Stand der Techniek. De minister van Economische Zaken zal beoordelen of in voldoende mate rekening is gehouden met milieubelangen.

- j. Als openbaar wordt aangemerkt, met uitzondering van de als zodanig aangeduide bedrijfsvertrouwelijke onderdelen of gegevens:
1. het offshore gedeelte van zowel een Bedrijfsmilieuplan als van het Industriemilieuplan, voordat de minister van Economische Zaken zijn oordeel, als bedoeld in bijlage III, paragraaf 2.4, heeft laten blijken;
  2. een definitief Bedrijfsmilieuplan, alsmede het definitieve Industriemilieuplan, nadat de minister van Economische Zaken zijn oordeel, als bedoeld in bijlage III, paragraaf 2.11, heeft gegeven;
  3. het oordeel van de minister van Economische Zaken⁹, als bedoeld in bijlage III, paragraaf 2.11, over een Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan;
  4. de Jaarrapportage per Onderneming aan de minister van Economische Zaken over de uitvoering van een Bedrijfsmilieuplan en de Industrie Jaarrapportage, als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 5.1.a.5;
  5. het oordeel van de minister van Economische Zaken⁹ over de Industrie Jaarrapportage en de Jaarrapportage per Onderneming, bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 5.2.a;
  6. het jaarverslag van de Overleggroep, als bedoeld onder punt 1.4 van bijlage II;
  7. het evaluatierapport als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 6.
- k. De kosten van de Overleggroep, het projectbureau en de ad hoc werkgroepen zullen worden gedragen door het ministerie van Economische Zaken. De deelnemende Partijen nemen de personeelskosten en de reis- en verblijfskosten van hun vertegenwoordigers

-----

⁹ Na advies van Staatstoezicht op de Mijnen en, op relevante onderdelen, overeenstemming met de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de minister van Verkeer

en Waterstaat.

voor hun rekening. De kosten van eventueel door de Overleggroep opgedragen onderzoek worden door de Overheid en NOGEPa gezamenlijk gedragen, tenzij anders overeengekomen. In de Overleggroep zullen op basis hiervan nadere afspraken over de bekostiging van onderzoek worden gemaakt.

- l. Indien daaraan behoefte mocht blijken te bestaan stelt de Overleggroep een plan op om een goede communicatie tussen Partijen over zaken die verband houden met deze intentieverklaring te bevorderen.
- m. De Overleggroep zal op basis van functionaliteit in het kader van de afspraken in deze Intentieverklaring een model voor de jaarlijkse rapportage ontwikkelen. In dit kader zullen tevens afspraken worden gemaakt over de indiening en inpassing van een Bedrijfsmilieuplan van een onderneming die later tot deze intentieverklaring toetreedt.
- n. NOGEPa zal in overleg met de Ondernemingen de mogelijkheid voor substitutie van milieumaatregelen onderzoeken, met inachtneming van het bovenlocale karakter van de emissies. De resultaten van deze onderzoeken zullen worden ingebracht in de Overleggroep met het verzoek om op basis daarvan voorstellen te ontwikkelen betreffende de doorwerking daarvan in Bedrijfsmilieuplannen en het Industrielmilieuplan.

5. Verplichtingen

5.1 Verplichtingen voor de Olie- en gaswinningsindustrie

- a. 1. Als resultaatsverbintenis stellen de Ondernemingen per Inrichting dan wel groepen van vergelijkbare Inrichtingen alsmede voor booractiviteiten, eens in de vier jaar een Bedrijfsmilieuplan op, waarbij gebruik gemaakt kan worden van inventarisaties die door de Olie- en gaswinningsindustrie al dan niet in samenwerking met de Overheid zijn uitgevoerd. NOGEPa stelt een Industrielmilieuplan samen.
2. Iedere Onderneming en NOGEPa zal als resultaatsverbintenis voor de eerste maal een ontwerp Bedrijfsmilieuplan, respectievelijk het ontwerp Industrielmilieuplan, acht maanden na een door NOGEPa en de minister van Economische Zaken gezamenlijk te bepalen datum na ondertekening van deze intentieverklaring aan de minister van Economische Zaken doen toekomen, zoals omschreven in bijlage III, paragraaf 2.3.
3. De inhoud van een Bedrijfsmilieuplan moet voldoen aan de vereisten en opgesteld worden volgens de procedure, zoals genoemd in bijlage III.
4. Voor Inrichtingen en activiteiten die niet vergunningplichtig zijn op grond van de Wet milieubeheer nemen de Ondernemingen als resultaatsverbintenis op zich de maatregelen uit te voeren die in het Bedrijfsmilieuplan zijn opgenomen.
5. Door de onderneming en door NOGEPa wordt als resultaatsverbintenis jaarlijks aan de minister van Economische Zaken

- gerapporteerd over de uitvoering van het Bedrijfsmilieuplan respectievelijk het Industriemilieuplan en over de verwezenlijkte voortgang, volgens de procedure die in bijlage III is opgenomen.
- b. Bij het opstellen van Bedrijfsmilieuplannen gaat de onderneming per Inrichting uit van de Stand der Techniek. De onderneming kan, naast de Integrale Milieutaakstelling, tevens economische randvoorwaarden hanteren gericht op de continuïteit van de Inrichting of onderdelen daarvan op basis van een redelijke winstgevendheid en in het licht van de energievoorziening (bijvoorbeeld leverantieplichting). Daarbij kan de onderneming, ten behoeve van de onderbouwing van de fasering van maatregelen voor de Inrichting tevens rekening houden met milieuinspanningen bij (een) andere Inrichting(en) welke tot dezelfde onderneming behoren. Het gaat hierbij om maatregelen waarvan de invloed niet merkbaar is in een wezenlijke verbetering van de milieukwaliteit ter plaatse van de Inrichting.
  - c. Indien blijkt het in Hoofdstuk III, paragraaf 4.e genoemde onderzoek met het toepassen van de Stand der Techniek de Integrale Milieutaakstelling op bedrijfstakniveau niet wordt gehaald, dan moeten op het niveau van een Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen in het kader van de nadien op te stellen Bedrijfsmilieuplannen de mogelijkheden van verdergaande maatregelen en de toepassing daarvan worden aangegeven, tenzij de Overleggroep in het kader van Hoofdstuk III, paragraaf 4 andere voorstellen doet. Bij het toepassen van deze verdergaande maatregelen zal rekening worden gehouden met lopende en reeds uitgevoerde investeringsprogramma's ter realisering van de Integrale Milieutaakstelling en de resterende levensduur van de betrokken Inrichting.
  - d. Bij de opstelling van de eerste Bedrijfsmilieuplannen wordt vertraging van reeds in gang gezette acties ter uitvoering van het milieubeleid voorkomen, tenzij voor de betrokken Inrichting(en) de onderneming en de minister van Economische Zaken⁹ overeenstemming bereiken over deze vertraging.

5.2 Verplichtingen van de Overheid

- a. Namens de Overheid beoordeelt en toetst de minister van Economische Zaken⁹ als resultaatsverbintenis de Bedrijfsmilieuplannen per onderneming en het Industriemilieuplan respectievelijk de Jaarrapportage per Onderneming en de Industrie Jaarrapportage overeenkomstig de procedure zoals genoemd in bijlage III.
- b. Voor Inrichtingen die niet vergunningplichtig zijn op grond van de Wet milieubeheer zal de minister van Economische Zaken bij de beoordeling en toetsing van een Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan rekening houden met door eenieder bij voorkeur schriftelijk ingebrachte opmerkingen. Het offshore gedeelte van het ontwerp-Industriemilieuplan en de op de offshore betrekking hebbende delen van de ontwerp-Bedrijfsmilieuplannen worden hiertoe, met inachtneming van Hoofdstuk III paragraaf 4.j voorafgaand, onder

kennisgeving in de Staatscourant 4 weken bij het ministerie van
Economische Zaken ter inzage gelegd.

- c. Bij de toetsing van de ontwerp-plannen zal de minister van Economische Zaken mede rekening houden met het gestelde in Hoofdstuk III, paragraaf 5.1.b.
- d. Indien de minister van Economische Zaken kan instemmen met een Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan, maakt hij kenbaar aan de betrokken onderneming, respectievelijk NOGEPa dat hij zich in zal zetten om bij de implementatie van het milieubeleid, daaronder begrepen het verlenen van milieuvergunningen, het geaccordeerde plan in acht te nemen.
- e. De minister van Economische Zaken zal, indien het Bedrijfs milieuplan betrekking heeft op een Inrichting waarvoor een vergunningsplicht geldt, ervoor zorgdragen dat de relevante maatregelen van het Bedrijfsmilieuplan in de vergunning zullen worden geformaliseerd, zulks onverminderd het bepaalde in Hoofdstuk III paragraaf 3.b.
- f. Indien de minister van Economische Zaken⁹ van oordeel is dat een onderneming onvoldoende invulling geeft aan de uitvoering van deze intentieverklaring, zal hij, voor zover zijn bevoegdheden daartoe de mogelijkheid bieden, zich inzetten om door middel van een eenzijdige actie over te gaan tot aanscherping van het milieubeleid voor de betrokken Inrichting(en) en de daarop van toepassing zijnde vergunningen. Hierbij moet met name worden gedacht aan de volgende situaties:
  1. een onderneming laat na een Bedrijfsmilieuplan op te stellen overeenkomstig de procedure zoals in bijlage III is omschreven of een onderneming laat na over de uitvoering van het Bedrijfsmilieuplan te rapporteren overeenkomstig Hoofdstuk III, paragraaf 5.1.d;
  2. een onderneming laat, bijvoorbeeld blijkend uit het Bedrijfsmilieuplan, na een voldoende inspanning te leveren ten behoeve van de realisatie van de Integrale Milieutaakstelling (waaronder uit te voeren onderzoek), één en ander getoetst aan de criteria van de milieuwetgeving;
  3. een onderneming voert, blijkend uit de Jaarrapportage per Onderneming, de onderdelen van het Bedrijfsmilieuplan niet uit als voorgenomen, en de onderneming weet daarvoor geen redelijke argumenten aan te dragen;
  4. een onderneming vertraagt de invoering van reeds in gang gezette acties ter uitvoering van het milieubeleid onnodig.

De minister van Economische Zaken houdt bij de eventuele uitvoering van bedoelde eenzijdige actie rekening met eventuele nadere afspraken hieromtrent die in de Overleggroep zijn gemaakt, hetgeen onverlet laat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Overheid.

- g. De minister van Economische Zaken zal zich inspannen om het hem ter beschikking staande instrumentarium zodanig in te zetten, dat door

vergelijkbare tot de bedrijfstak behorende Inrichtingen alsmede bij

booractiviteiten uiteindelijk een vergelijkbare inspanning op milieugebied wordt geleverd.

6. Evaluatie

Elke vier jaar, waarvan de eerste keer drie jaar na de vaststelling van de Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan, wordt de uitvoering van deze intentieverklaring geëvalueerd door de Overleggroep, in het bijzonder ten aanzien van de op te stellen Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan. Op basis van deze evaluaties treden de Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie met elkaar in overleg om te bezien of, en zo ja in hoeverre, de inhoud van deze intentieverklaring aanpassing behoeft. De Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie zetten zich in dit eventuele overleg uiterlijk voor het einde van het jaar waarin de evaluatie wordt gestart af te ronden.

7. Onzekerheden in verband met gewijzigde omstandigheden

Indien zich belangrijke, onvoorziene ontwikkelingen, zoals met betrekking tot milieu en milieutechnologische inzichten, waaronder beleidsinzichten, het generieke milieubeleid, de wetgeving en de jurisprudentie, de nationale economische situatie, het energiebeleid of internationale omstandigheden voordoen, die belangrijke gevolgen hebben voor de uitvoering van deze intentieverklaring, treden de Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie in de Overleggroep met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de inhoud van deze intentieverklaring aanpassing behoeft.

Indien de uitvoering van deze intentieverklaring dreigt te leiden tot ernstige, ongewenste sociaaleconomische gevolgen voor de Olie- en gaswinningsindustrie, zullen de Overheid en de Olie- en gaswinningsindustrie in de Overleggroep de uitvoering van de in deze intentieverklaring neergelegde verplichtingen nader bezien.

8. Internationale harmonisatie

Partijen zullen zich naar vermogen inspannen om op internationaal niveau, in het bijzonder in het kader van OSPAR en binnen de Europese Unie, een vergelijkbaar milieubeleid tot stand te doen brengen, ten einde te bewerkstelligen dat op het gehele Continentaal Plat van de Noordzee vergelijkbare inspanningen worden gepleegd ter realisering van de internationaal overeengekomen milieudoelstellingen.

Indien het milieubeleid van andere Noordzee-Statens, in belangrijke mate en bij voortduring afwijkt van het voor Nederland geformuleerde beleid, kan zulks aanleiding zijn tot overleg in de Overleggroep omtrent heroverweging van de Integrale Milieutaakstelling, een en ander met inachtneming van het gestelde in Hoofdstuk III, paragraaf 4.

9. Eenzijdige opzegging

Indien het overleg in de Overleggroep als bedoeld in de paragrafen 4.b, 4.e, 4.m, 4.n, 6, 7, 8 en 11 van Hoofdstuk III niet binnen 6 maanden

tot overeenstemming leidt, dan wel indien instemming aan een bijstelling van de Integrale Milieutaakstelling als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 4.h door één der Partijen wordt onthouden, kan elk van de in Hoofdstuk 1 genoemde Partijen deze overeenkomst opzeggen. Bovengenoemde termijn wordt geacht te zijn ingegaan op het moment dat één der Partijen de andere Partijen per aangetekende brief hiervan in kennis stelt.

De overeenkomst kan door elk der Partijen gemotiveerd worden opgezegd op basis van de resultaten van een evaluatie als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 6.

10. Toetreding

Teneinde de tot de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie behorende Ondernemingen in zo ruim mogelijke mate te doen participeren in deze overeenkomst, staat toetreding tot deze overeenkomst ook in een later stadium open middels een daartoe door betrokken Ondernemingen ondertekende verklaring, met inachtneming van de afspraken als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 4.m.. De bedoelde verklaring wordt gericht aan de minister van Economische Zaken en aan NOGEPA.

11. Overeenkomst naar burgerlijk recht

Deze intentieverklaring heeft kracht van overeenkomst naar burgerlijk recht. De bij deze intentieverklaring behorende bijlagen I, II, III, IV en V maken onderdeel uit van deze intentieverklaring. Het zelfde geldt voor wijzigingen cq aanvullingen met betrekking tot deze bijlagen die na ondertekening van deze intentieverklaring worden overeengekomen. Tenzij uitdrukkelijk als resultaatsverbintenis aangegeven worden de uit deze intentieverklaring voor Partijen voortvloeiende verplichtingen aangemerkt als inspanningsverplichtingen. Indien de uitvoering van deze intentieverklaring aanleiding geeft tot geschillen die niet in de Overleggroep tot overeenstemming leiden, kunnen deze door de meest gereede partij worden voorgelegd aan de burgerlijk rechter te Den Haag.

12. Looptijd

Deze intentieverklaring wordt aangegaan voor de periode tot en met 31 december van het jaar 2010, zulks onverminderd het bepaalde in Hoofdstuk III paragraaf 9.

BIJLAGE I

Integrale Milieutaakstelling voor de Olie- en gaswinningsindustrie

INHOUD

	pagina
1. Inleiding	1
2. Verandering van klimaat CFK's, HCFK's en Halonen CO2 en methaan	3 5
3. Verzuring SO2 en NOx VOS	9 10
4. Verspreiding lozingen/emissies van prioritaire stoffen offshore	10
4.1 zware metalen en benzeen in productiewater	10
4.2 olie	11
4.3 radioactiviteit	12
4.4 organohalogenen	12
4.5 PAK's	12
4.6 mijnbouwhulpstoffen	12
4.7 secundaire grondstoffen	13
5. Vermesting	15
6. Verwijdering afvalstromen bodempreventie land bodempreventie zee offshore installaties bodemsanering	16 20 23 24 25
7. Verstoring geluid geur externe veiligheid op het land	27 29 30
8. Verdroging	33

9. Verspilling	34
10. Milieuzorg	35

INTEGRALE MILIEUTAAKSTELLING VOOR DE OLIE- EN GASWINNINGSINDUSTRIE

1. Inleiding

In deze bijlage is de Integrale Milieutaakstelling (IMT) voor de Olie- en gaswinningsindustrie geformuleerd. De taakstelling is gebaseerd op een Integrale Milieutaakstelling voor de gehele industrie, die op haar beurt is ontleend aan beleidsnota's van de Rijksoverheid zoals het NMP, het NMP plus, het NMP2, de Derde Nota Waterhuishouding, het Watersysteemplan Noordzee, de Evaluatienota Water, het Beheersplan Rijkswateren, de Nota Energiebesparing en de Vervolgnota Energiebesparing. Uit deze (beleids)plannen zijn de meest relevante doelstellingen in deze IMT vermeld. Uiteraard blijven ook de andere elementen van die plannen (zoals uitgangspunten en afwegingen en voorwaarden voor de uitvoering van het beleid) onverminderd van toepassing.

Het basisjaar dat bij de opstelling van de IMT gebruikt is (1990), wijkt af van het basisjaar waarop het NMP en andere convenanten gebaseerd zijn (1985). De reden hiervoor is dat de emissies van de Olie- en gaswinningsindustrie uit 1985 niet gedetailleerd bekend zijn en terugrekenen van 1990, het jaar waarover wel redelijk betrouwbare gegevens bekend zijn, naar 1985 onmogelijk is. Er wordt gesteld dat de emissies in de periode van 1985 tot 1990 gemiddeld genomen gelijk gebleven zijn, zodat de reductiedoelstellingen uit het NMP en opvolgende nota's onverkort van toepassing zijn.

Bij de opstelling van de IMT voor de sector Olie- en gaswinning is voor emissiegegevens over het basisjaar 1990 gebruik gemaakt van de resultaten van de inventarisatie van de Olie- en gaswinningsindustrie van aard en omvang van lozingen, emissies en afvalstromen. Deze inventarisatie is vanaf 1990 in het kader van het Doelgroepoverleg met de sector op bedrijfstakniveau uitgevoerd. De inschatting van de sector van emissies in de toekomst, gebaseerd op toepassing van de Stand der Techniek en een economisch verantwoorde milieuinspanning, zal bij het opstellen van de eerste Bedrijfs Milieuplannen (BMP's) gebruikt worden. Op basis van haar inventarisatie uit 1993 geeft de Olie en gaswinningsindustrie aan dat, naar haar oordeel en op basis van de huidige inzichten, een aantal doelstellingen die in de door de Overheid geformuleerde IMT genoemd worden op basis van de huidige inzichten niet realiseerbaar zijn. Bij de betreffende thema's is een aantekening van de kant van NOGEPa in de tekst opgenomen. Met de term aantekening wordt bedoeld dat de in de IMT genoemde taakstelling, die ontleend is aan het algemene milieubeleid, ondanks het uitvoeren van een redelijke milieuinspanning, volgens de sector waarschijnlijk niet gehaald zal worden. Bepalend zijn hierbij technische-economische factoren (met name in de bestaande installaties) en de onvermijdelijke toename van energiegebruik bij gaswinning als gevolg van het installeren van compressoren bij depletie van gasvelden en voor het opslaan van gas. De

aantekening laat onverlet de in de intentieverklaring genoemde te volgen procedure voor gevallen dat op sectorniveau de taakstelling niet kan worden gerealiseerd.

Zowel NOGEPA als E & P-forum hebben een milieuzorgsysteem ontwikkeld voor de Olie- en gaswinningsindustrie dat kan worden gebruikt als uitgangspunt voor de Ondernemingen om hun individuele milieuzorgsysteem op te zetten. Het milieuzorgsysteem is een methodiek om op bedrijfsniveau het milieubeleid van de Ondernemingen uit te voeren en stelt zo de Onderneming in staat om emissies beter te kunnen beheersen en reduceren.

2. Thema Verandering van klimaat
Onderdeel CFK's, HCFK's en Halonen
Taakstelling Voor de tot de sector behorende installaties is als taakstelling geformuleerd:
- * het tot een minimum beperken van lekverliezen vanuit apparaten waar CFK's, HCFK's, Halonen of schadelijke oplosmiddelen gebruikt worden;
  - * het vervangen van harde CFK's die opgenomen zijn in categorie 1 in de bijlage van het Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten door alternatieven resulterend in een reductie van CFK-consumptie van 100% t.o.v. 1986 per 1-1-1995;
  - * het vervangen van halonen door alternatieven.
Waar alternatieven vanwege veiligheidsredenen niet mogelijk zijn kan in overleg met de vergunningverlener cq. toezichthouder besloten worden om voorlopig stoffen te blijven gebruiken waarvan de productie is stopgezet. Deze stoffen dienen in dat geval betrokken te worden uit het aanbod op de markt van geregenereerde producten of uit eigen voorraad;
  - * het zoveel mogelijk reduceren van de consumptie van HCFK's
  - * het volledig stopzetten van de consumptie van 1,1,1-trichloorethaan per 1-1-1996.

Uitwerking

Voor CFK's en HCFK's zijn in het protocol van Montreal en EU-verordeningen einddata genoemd, waarop de productie dient te worden gestopt. Ter voorbereiding van de productiestop zijn in het CFK-actieprogramma voor de Nederlandse situatie afspraken gemaakt met de industrie om de consumptie van bovengenoemde stoffen gefaseerd te verminderen. Ten opzichte van 1986 (voor later aan het protocol toegevoegde stoffen 1989) zullen zowel productie als consumptie van CFK's per 1-1-1994 met 85% gereduceerd zijn; per 1-1-1995 is de reductie 100%.

Als vervanging van CFK's worden voorlopig HCFK's toegestaan. De consumptie HCFK's, dat wil zeggen het op de markt brengen of voor eigen rekening gebruiken van HCFK's door producenten en importeurs, wordt gebonden aan een plafond (2,6% van de CFK- plus de HCFK-consumptie in 1989, uitgedrukt in ozonafbrekend vermogen). Dit plafond zal als volgt worden afgebouwd:

0%	reductie per 01-01-1995
35%	reductie per 01-01-2004
60%	reductie per 01-01-2007
80%	reductie per 01-01-2010
95%	reductie per 01-01-2013
100%	reductie per 01-01-2015

Als taakstelling voor de beheersing van het gebruik van HCFK's wordt uitgegaan van hetgeen is bepaald in artikel 5 van de verordening van de Raad betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken (Gemeenschappelijk standpunt (EU) waarover de Raad tijdens

de zitting van 8 en 9 juni 1994 een eenstemmig accoord heeft bereikt met het oog op het aannemen van een verordening van de Raad betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken). De uiteindelijke consumptie van HCFK's zal niet per doelgroep worden beperkt. Verder geldt de Regeling Lekdichtheidsvoorschriften Koelinstallaties van maart 1993.

De regeling is van toepassing op alle mobiele en vaste koelinstallaties met een totaal aandrijfvermogen van de compressoren van 500 Watt of meer. Het betreft onder andere de CFK/HCFK/HFK-koelinstallaties op gasproductielocaties, airconditioning-installaties, de koelvitruines en koelkasten in kantoren. Huishoudkoelkasten vallen buiten de regeling.

Gebruik van halonen na 01-01-1994 is nog mogelijk voor installaties die kunnen worden bijgevuld, mits voldoende geregenereerde halonen beschikbaar zijn. Voorwaarde hierbij is dat het betreffende installatiedeel bij de Halonenbank is aangemeld (installatielid) of dat het bedrijf een bepaald volume bij de Halonenbank heeft gereserveerd (volumelid). Als er voldoende eigen voorraad is hoeft men geen aanmelding te doen.

Overbodige halonen worden door de Halonenbank slechts geaccepteerd indien het aanbod de vraag niet overschrijdt.

Volgens wettelijk verplichte analysemethodieken worden CFK's gebruikt. De methodieken zullen in internationaal kader zo snel mogelijk worden aangepast waarbij CFK's vervangen zullen worden door minder schadelijke stoffen.

Bron:

Protocol van Montreal, EG verordening 594/91 en wijziging hiervan naar aanleiding van de EG-Milieuraad in 1993, het CFKactieprogramma, CFK-jaarrapportage 1991, Besluit van 5 november 1992 inzake stoffen die de ozonlaag aantasten (Stb. 1992, 559) en Besluit Regeling Lekdichtheidsvoorschriften Koelinstallaties.

2. Thema Verandering van klimaat
Onderdeel CO2- en methaan-emissies
Taakstelling Voor de sector Olie- en gaswinningsindustrie
geldt als taakstelling:

CO2

- verbetering van de energie-efficiency met 20% in het jaar 2000 t.o.v. 1990

In het NMP-plus is voor CO2 de volgende doelstelling geformuleerd:

- stabilisatie van de totale landelijke uitstoot in 1994/1995 op het niveau van 1989/1990;
- reductie van 3-5% in 2000 t.o.v. het niveau 1989/1990.

methaan

- reductietaakstelling ten opzichte van 1990

	emissie 1990 (kton)	2000
CH4	83	10%

Uitwerking

CO2:

Voor het terugdringen van de CO2-emissie is in de Nota Energie besparing als energiebesparingsdoelstelling voor de industrie geformuleerd: een verbetering van de energie-efficiency van 20% in het jaar 2000 t.o.v. 1989. Dat betekent dat per jaar, tot het jaar 2000, een gemiddelde energie-efficiency verbetering van ruim 2% gerealiseerd moet worden. In de Vervolgnota Energiebesparing heeft het Kabinet zich gecommitteerd aan de thans realistisch geachte veronderstellingen, waarbij maatregelen zullen leiden tot een besparingspercentage van gemiddeld 1,7% per jaar over de periode 1989-2000, en daarmee een efficiencyverbetering in het jaar 2000 van 17%. Dit is voldoende om de CO2 doelstelling van een reductie met 3% in het jaar 2000 ten opzichte van 1989 te realiseren. Voor de sector industrie wordt de doelstelling van 20% efficiencyverbetering in de periode 1989-2000 geactualiseerd tot 19%.

Met name voor de periode 2000-2010 moet in de Olie- en gaswinnings-industrie rekening gehouden worden met een toename van het energiegebruik, die samenhangt met de noodzaak extra compressievermogen te installeren om aan de vraag naar gas te kunnen voldoen. Dit extra compressievermogen is nodig vanwege de dalende druk in de gasvelden en de noodzaak van gasopslag; dit heeft op zich geen invloed op het bereiken van de taakstelling voor energie-efficiency. De sector Olie- en gaswinningsindustrie zal nagaan in hoeverre het affakkelen van aardgas kan worden verminderd.

Het ministerie van Economische Zaken en NOGEPa hebben een intentieverklaring getekend om te komen tot een meerjarenafspraken, waarin wordt gestreefd naar het bereiken van de daarin vastgestelde energie-efficiency doelstelling. De doelstelling in deze Meerjarenafspraken is mede afhankelijk van de inventarisatie van de energiebesparingsmogelijkheden bij de Olie- en gaswinningsindustrie.

Als uitgangspunten bij deze inventarisatie gelden:

- de toepassing van procesinstallaties en -equipment conform de Stand der Techniek v.w.b. energie-efficiency, zowel voor nieuwe als bestaande Inrichtingen;
- het treffen van energiebesparende maatregelen in de organisatie;
- het meewerken aan het opsporen/ontwikkelen van nieuwe energiebesparings-mogelijkheden;
- het treffen van maatregelen welke geld opleveren (no regret maatregelen).

Methaan

In de Nota Klimaatverandering is voor methaan voor het jaar 2000 een reductie van de emissies berekend van 10% t.o.v. 1990 als gevolg van implementatie van bestaand beleid. Dit bestaande beleid omvat geen maatregelen die betrekking hebben op de Olie- en gaswinnings-industrie.

In de NER zal in overleg met de Olie- en gaswinningsindustrie een bijzondere regeling worden opgenomen voor methaan emissies. Deze maatregelen worden in de bedrijfsmilieu-plannen uitgewerkt en zijn gericht op de beperking van emissies van methaan in de vorm van lekverliezen en venting. Volgens NOGEPA kan dit leiden tot een reductie van de methaanemissies van de olie en gaswinningsindustrie met 40% in 2000 ten opzichte van het basisjaar 1990.

Bron:

NMP, NMP plus, NMP 2, Nota Energiebesparing, Vervolgnota Energiebesparing, Eindrapport DORN-projectgroep A7 "Emissies naar de lucht", september 1993

3. Thema Verzuring
Onderdeel SO2- en NOx-emissies
Taakstelling Voor de sector Olie- en gaswinningsindustrie geldt als reductietaakstelling t.o.v. 1990:

	emissies 1990 (kTon)	2000	2010
SO2	0,7	80%	90%
NOx	9,5	55%	90%

Bij de bovenstaande aan het overheidsbeleid ontleende taakstelling voor NOx plaatst de Olie- en gaswinnings-industrie een aantekening. Bij de implementatie van de huidige Stand der Techniek verwacht de sector in het jaar 2000 een reductie van NOx-emissies te kunnen realiseren van 10-20% ten opzichte van 1990 en in 2010 een reductie van 40-50%. Deze verwachting is gebaseerd op voor de sector opgestelde emissieprofielen en aanvullende aannames ten aanzien van reductiemogelijkheden voor bestaande offshore installaties (good housekeeping, motormanagement systemen). Hoewel het in de intentieverklaring onder Hoofdstuk III paragraaf 4e bedoelde onderzoek naar technische en economische realisatiemogelijkheden van de IMT en de mede op grond hiervan verwachte ontwikkeling van de techniek in beginsel uitzicht bieden op een verdergaande emissiereductie, is het, onder andere door beperkte reductiemogelijkheden van technische en economische aard en de noodzaak om in de periode 2000-2010 extra compressievermogen te installeren om aan de vraag naar aardgas te kunnen voldoen onzeker of onder de huidige omstandigheden de taakstelling zal worden gerealiseerd.

Uitwerking

De sector Olie- en gaswinningsindustrie verwacht in 2000 een reductie van de SO2 emissies met 80% t.o.v. 1990 te bereiken, toenemend tot 95% in 2010.

Voor de NOx-emissies zijn de taakstellingen gerelateerd aan het basisjaar 1990. Reden is het feit dat pas voor 1990 redelijk betrouwbare emissiegegevens beschikbaar zijn.

Voor SO2 is tussen 1985 en 1990 daarnaast een reductie van meer dan 95% gerealiseerd van de indirecte emissies door de bouw van de gaszuiveringsinstallatie in Emmen. Het H2S gehalte van aardgas nam hierdoor sterk af hetgeen geleid heeft tot een sterke reductie van de SO2 emissies bij de eindverbruiker.

Voor verbrandingsemissies van installaties onshore zijn de Besluiten Emissie Eisen Stookinstallaties (BEES) van toepassing. Bij verbrandingsemissies die niet door BEES worden gereguleerd, zoals bij offshore installaties, zal bij de implementatie van de emissiereductiemaatregelen eveneens uitgegaan worden van de Stand der Techniek. Nadere definiëring van de Stand der Techniek inzake NOx-emissies voor on- en offshore installaties zal plaatsvinden in het kader van een in de Nederlandse Emissie Richtlijnen (NER) op te nemen bijzondere regeling.

De Overheid zal samen met NOGEPa de NER aanpassen op de technische omstandigheden binnen de Olie- en gaswinningsindustrie. In de NER komen onder andere emissies naar de lucht van methaan, SO₂, NO_x en VOS aan de orde.

Bron:

Bestrijdingsplan Verzuring, NMP, NMP plus, NMP2, Eindrapport DORN-projectgroep A7 "Emissies naar de lucht", september 1993, Besluit Emissie Eisen Stookinstallaties, NER.

3. Thema Verzekering
Onderdeel VOS-emissies
Taakstelling Voor de sector Olie- en gaswinningsindustrie
geldt als reductietaakstelling t.o.v. 1990:

	emissies 1990 (kTon)	2000	2010
VOS	23,5*	55%	80%

Bij de taakstelling voor het jaar 2000 plaatst de Olie- en gaswinningsindustrie een aantekening. Implementatie van de huidige Stand der Techniek zal voor VOS-emissies naar verwachting, gebaseerd op de door de sector opgestelde emissieprofielen, leiden tot een emissiereductie in het jaar 2000 die lager ligt dan 55%. Hoewel de ontwikkeling van de techniek in beginsel uitzicht biedt op een emissiereductie waarmee de doelstelling haalbaar lijkt, is het onder andere door het grote aantal (veelal kleine) emissiebronnen en de beperkte technische mogelijkheden bij bestaande installaties onzeker of onder de huidige omstandigheden de taakstelling zal worden gerealiseerd.

Uitwerking

Voor deze emissies zijn de taakstellingen gerelateerd aan het basisjaar 1990. Reden is het feit dat pas voor het jaar 1990 redelijk betrouwbare emissiegegevens beschikbaar zijn. Een bijzondere regeling in het kader van de NER zal worden uitgewerkt, waarin de Stand der Techniek voor on- en offshore installaties zal worden vastgelegd. Eventueel zou aangesloten kunnen worden bij het KWS-2000 convenant.

De Overheid zal samen met NOGEPa de NER aanpassen op de technische omstandigheden binnen de Olie- en gaswinningsindustrie. In de NER komen onder andere emissies naar de lucht van methaan, SO₂, NO_x en VOS aan de orde.

*: NOGEPa heeft indicaties dat de opgegeven emissie van VOS te laag is.

Bron:

NMP, NMP 2, Eindrapport DORN-projectgroep A7 "Emissies naar de lucht", september 1993

4. Thema Verspreiding
Onderdeel Lozingen/emissies van prioritaire stoffen offshore

4.1 Zware metalen en benzeen in produktiewater

Taakstelling Voor de sector Olie- en gaswinnings industrie geldt als reductietaakstelling t.o.v. 1990:

	lozingen 1990	2000	2 2010
kwik	44 kg ¹	70%	90%
cadmium	70 kg	70%	90%
lood	2 ton	70%	90%
zink	23 ton	50%	80%
nikkel	470 kg	50%	80%
benzeen	70 ton ²	60%	60%

Vergelijking van deze geloosde hoeveelheden zware metalen en benzeen via productiewater offshore (op basis van de uitkomsten van de cumulatieve berekeningsmethode uit de DORN-projectgroep A3) en industriële lozingen op het Nederlands zoet oppervlaktewater geeft aan, dat de lozing via productiewater offshore van kwik, cadmium, lood, zink, nikkel en benzeen meer dan 1% van de totale lozingen bedraagt (resp. 8,3%, 1,8%, 9,6%, 18,5%, 2,5 % en 68%).

Vergelijking van deze geloosde hoeveelheden zware metalen en benzeen via productiewater offshore met de totale belasting van het Nederlands Continentaal Plat (cijfers 1988) geeft aan dat de lozing via productiewater offshore van kwik, cadmium, lood en zink minder dan 1% van de totale belasting bedraagt (resp. 0,4%, 0,1%, 0,2% en 0,5%).

Het aangeven van reductietaakstellingen voor 1995 wordt niet meer zinvol geacht; taakstellingen zijn derhalve gericht op de jaren 2000 en 2010; tevens zijn de taakstellingen gerelateerd aan het basisjaar 1990 i.p.v. 1985. Reden is het feit dat pas voor 1990 emissiegegevens beschikbaar zijn.

Benzeen is een prioritaire stof, alsmede een zware lijst stof. Zoals beschreven in het A3-rapport blijkt dat benzeen in zeewater tamelijk snel biochemisch wordt afgebroken en dat de effecten naar huidig inzicht beperkt zijn.

Bij bovenstaande taakstelling plaatst de olie- en gaswinnings-industrie een aantekening.

Uit de door de sector in overleg met de Overheid gevoerde studies (DORN-projectgroep A3) wordt geconcludeerd dat:

-----
1 DORN-projectgroep A6.

2 Jaarverslag 1991 Staatstoezicht op de Mijnen.

1. Voor de verwachte bio-accumulatie van micro verontreinigingen onder blootstellingscondities variërend in tijd, wordt verondersteld, dat de actuele acute risico's voor vergiftiging op het Nederlandse Continentale Plat bijna verwaarloosbaar zullen zijn voor het overgrote deel van de gas/ condensaat platforms. Deze platforms lozen kleine hoeveelheden productiewater. Voor olie platforms en platforms, die grote hoeveelheden gas/condensaat produceren zullen deze risico's beperkt zijn tot een zone binnen 140 meter respectievelijk 80 m vanaf de lozingen;
2. het op dit moment in algemene zin zeer moeilijk is om efficiënt zware metalen uit productiewater te verwijderen cq dat er op dit moment geen technieken voor offshore toepassingen beschikbaar zijn, met behulp waarvan de lozingen via productiewater van de in de tabel genoemde stoffen kan worden verminderd;
3. de hoeveelheid en samenstelling van productiewater per veld verschilt, dat er grote verschillen zijn in ontwerp en operatie van de olie/gasbehandelingsinstallaties, en dat mogelijke emissiereductiemaatregelen dus sterk installatie afhankelijk zijn (tailor made).

Voor de opstelling van de tweede ronde BMP's zal een nieuwe studie naar emissiereducerende maatregelen (o.a. beschikbaarheid en toepasbaarheid van behandelingssystemen op platforms, injectie) worden uitgevoerd. De Overheid en NOGEPa zullen gezamenlijk emissierichtlijnen cq een beschrijving van de Stand der Techniek opstellen, vast te leggen in toekomstige richtlijnen van de Coördinatiecommissie Uitvoering Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren. Als input zullen gebruikt worden de ervaringen van de Ondernemingen bij het opstellen van de BMP's, tezamen met ervaringen vanuit andere zeegebieden en vanuit andere relevante bedrijfstakken.

4.2 Olie

Taakstelling Lozing van olie dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.

Uitwerking

Het maandelijks gemiddeld toegestane gehalte aan alifatische koolwaterstoffen in te lozen mengsels vrijkomende bij de winning en zuivering van gas, olie en/of condensaat en/of afkomstig van hemel-, schrob- en spoelwater wordt in 1995 voor alle installaties wettelijk vastgesteld op 40 mg/l. De normstelling heeft geen betrekking op aromatische koolwaterstoffen; voor de reductie van deze stoffen wordt uitgegaan van de Stand der Techniek.

Sinds 1986 heeft een aanzienlijke reductie plaatsgevonden in de lozing van minerale olie via boorgruis (4553 ton minerale olie geloosd in 1986, 142 ton in 1991). M.i.v. 1993 geldt een lozingsverbod voor oliehoudend boorgruis. Indien de geloosde hoeveelheid olie via productiewater significant toeneemt in de

komende jaren, zal onderzoek worden verricht naar de mogelijkheden om deze lozing te stabiliseren op het niveau van 1990.

4.3 Radioactiviteit

Taakstelling Het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (ten aanzien van het overlijden van de mens) waaraan het individu mag worden blootgesteld, zijnde 10^{-6} per jaar per activiteit, dient zo snel mogelijk bereikt te worden.

Uitwerking

Voor bestaande activiteiten moet uiterlijk in 2000 aan dit Maximaal Toelaatbaar Risico-niveau zijn voldaan, of zoveel eerder als redelijkerwijs mogelijk is.

Nieuwe (onderdelen van) activiteiten, die zijn gebaseerd op bestaande technologieën met een risiconiveau groter dan 10^{-6} per jaar per activiteit worden niet toegestaan. De terugdringing van het risico van activiteiten welke zich beneden de 10^{-6} bevinden zal verlopen op basis van het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable).

4.4 Organohalogenen

De Ministerial Meeting van OSPARCOM (september 1992; Parijs) is overeen gekomen de lozing van die organohalogenen (naar zowel water als lucht) die toxisch, persistent en bioaccumulatief zijn substantieel te reduceren, met als einddoel eliminatie van deze stoffen.

Op basis van afspraken in het kader van de uitvoering van het OSPAR verdrag (Group on Oil Pollution; februari 1994; Den Haag) wordt o.a. afgesproken om de gebruikte hoeveelheden van bovengenoemde stoffen op offshore installaties, de toepassingen, en voorzover relevant de reductie- maatregelen bij de offshore industrie en mogelijke alternatieven te inventariseren. In de BMP's dient hier nader invulling aan te worden gegeven.

4.5 PAK's

Tijdens de Intermediate Ministerial Meeting (IMM; december 1993; Kopenhagen) is afgesproken om zowel de betekenis van, als de mogelijke reductiemaatregelen voor de lozing van PAK's te onderzoeken.

Op basis van afspraken in het kader van de uitvoering van het OSPAR verdrag (Group on Oil Pollution; februari 1994; Den Haag) wordt afgesproken om de geloosde hoeveelheden PAK's vanaf offshore installaties, de bronnen en types van emissie (o.a. affakkelen, productiewater, testen, spills, chemicaliën, afval) en voorzover relevant de mogelijke reductie- maatregelen bij de offshore industrie te inventariseren. In de BMP's dient hier nader invulling aan te worden gegeven. Voor de lozing naar zowel water als lucht zijn vooral de 16 EPA PAK's van belang.

4.6 Mijnbouwhulpstoffen

Taakstelling

Lozing van schadelijke stoffen dient waar mogelijk beëindigd te worden. Het gebruik van offshore chemicaliën dient geoptimaliseerd te worden, waarbij milieuschadelijke stoffen zoveel mogelijk uitgefaseerd dienen te worden.

Uitwerking

Bij de systematische beoordeling van nieuwe én bestaande stoffen kan in de toekomst gebruik worden gemaakt van het in internationaal kader in ontwikkeling zijnde risicobeoordelingsmodel voor de evaluatie van de lozing van offshore chemicaliën (het CHARM model). Op basis van dit model zullen door de Nederlandse Overheid lozingsnormen worden ontwikkeld.

4.7 Secundaire grondstoffen

De emissie van schadelijke stoffen via het gebruik van secundaire grondstoffen dient verminderd te worden.

Algemene uitwerking Verspreiding offshore

Als algemene doelstelling is in het NMP geformuleerd dat in 2000 geen overschrijding van maximaal toelaatbare risiconiveau's mag plaatsvinden en dat moet worden gestreefd naar verwaarloosbare risiconiveau's in 2010 (zie hiervoor ook de notitie "Omgaan met risico's").

In het NMP(-plus), de derde Nota Waterhuishouding, de slotverklaring Noordzee-ministersconferentie, het Noordzee-actieplan (NAP) en het Watersysteemplan Noordzee (WSP) is aangegeven met welk percentage de emissies, volgens de huidige inzichten, moeten worden gereduceerd om de bovengenoemde doelstelling te realiseren. Dit impliceert dat als de reductiedoelstellingen niet via de bestaande richtlijnen en instrumenten kunnen worden gehaald, andere maatregelen zullen worden overwogen.

Voor prioritaire stoffen (zie voor de definitie het MPV 1988-1991, pag. 31) geldt in het algemeen volgens het NMP voor het jaar 2000 een reductie van 50%. Waar mogelijk een nader reductiepercentage afgeleid uit (ontwerp)grens- en streefwaarden. Voor prioritaire stoffen waarbij dit (nog) niet mogelijk was, wordt deze 50% uit het NMP aangehouden, zowel voor lucht als voor water. Voor stoffen waarvoor een verbod van kracht of in voorbereiding is, is een reductiepercentage van 99% aangehouden. Voor het jaar 2010 zijn globale emissiedoelstellingen geformuleerd. Volgens het NMP moet in 2010 voor zware metalen en koolwaterstoffen een algemene reductie van resp. 80% en 80-90% zijn bereikt.

Voor het bereiken van de streefbeelden uit de Derde Nota Waterhuishouding moet voor zware metalen een reductie van 50-90% en voor organische microverontreinigingen een reductie in de orde van 90% worden gerealiseerd.

Andere reductiepercentages in een volgend NMP kunnen nodig zijn vanwege het alsnog beschikbaar komen van grens- en streefwaarden

voor bepaalde stoffen. Binnen het kader van de algemene doelstelling uit het NMP kan bijstelling van de reductiepercentages in een volgend NMP ook nodig zijn onder invloed van verdergaande technologische mogelijkheden.

Bron:

NMP, NMP plus, Derde nota Waterhuishouding, (taakstellingen uit "Reductiedoelstellingen voor de totale industrie (SBI 20-39) per milieubeleidsthema.), Regeling Lozing Oliehoudende Mengsels(van kracht per 1-7-1994), Nota "omgaan met risico's ..", Noordzee Actieplan, Basisdocumenten, EG, OSPAR.

5. Thema Vermesting

Dit thema is voor de sector Olie- en gaswinning, gegeven de aard van de emissies en lozingen, niet relevant.

6. Thema Verwijdering
Onderdeel Afvalstromen

Taakstelling Voor de sector is als taakstelling geformuleerd:
De hoeveelheid te storten, te verbranden en te lozen afval dient
in 2000 met 40 % te zijn teruggebracht ten opzichte van 1990.

Afvalstromen op zee

Een deel van de offshore gebruikte boorspoeling wordt direct van de afvalstroom afgescheiden en op locatie of door de leverancier voor hergebruik geschikt gemaakt. Uit het overblijvende deel kunnen gebruikte stoffen teruggewonnen worden waarna hergebruik mogelijk is. Het niet bruikbare deel van boorspoeling op waterbasis wordt, evenals het boorgruis, in zee geloosd.

Bij boorspoeling op oliebasis wordt de niet voor hergebruik geschikt te maken fractie verbrand. De nog aanwezige olie in de boorgruisfractie kan voor een belangrijk deel teruggewonnen worden.

	1990	2000	2010
Omvang afvalstromen			
<u>Boorspoeling</u>			
Waterbasis			
geboord (km)	152	65	53
totaal gebruikt (ton)	152.000	70.000	54.000
hergebruik (ton)	133.000	65.000	50.000
lozen (ton)	104.000	50.000	34.000
(een deel van het boorgruis komt bij de boorspoelingsafvalstroom terecht)			
Oliebasis			
geboord (km)	13	3	3
totaal gebruikt (ton)	6.650	1.800	1.800
hergebruik (ton)	3.500	1.150	1.150
verbrand (ton)	1.700	700	700
lozen (ton)	17	0	0
Overig			
geboord (km)	0	10	10
totaal gebruikt (ton)	0	5.600	5.600
hergebruik (ton)	0	5.300	5.300
lozen (ton)	0	1.400	1.400
(indien lozing niet milieuverantwoord is zal boorspoeling op oliebasis gebruikt worden)			

	1990	2000	2010
<u>Boorgruis</u>			
Waterbasis			
ontstaan (ton)	59.000	28.000	24.000
lozen (ton)	28.000	28.000	24.000
Oliebasis			
ontstaan (ton)	3.250	1.000	1.000
lozen (ton)	752	0	0
hergebruikte olie (ton)	2.500	1.000	1.000
stort (ton)	2.200	880	880
(naar verwachting zal na 1995 de stort van het oliehoudend boorgruis plaatsvinden na verwijdering van de olie. Een beperkte fractie kan mogelijk nuttig als afdeklaag worden gebruikt)			
Overig			
ontstaan (ton)	0	4.200	4.200
lozing (ton)	0	4.200	4.200
(indien lozing niet milieuverantwoord is zal het boorgruis en de niet meer te gebruiken boorspoeling worden afgevoerd naar het land voor verwerking. Het is mogelijk dat in dit geval gekozen wordt voor gebruik van boorspoeling op oliebasis)			

Afvalstromen op het land

Na een verwachte piek in 1996/1997 zal het aantal geboorde kilometers op het land weer geleidelijk dalen. Een groot gedeelte van de teruggewonnen boorspoelingen kan hergebruikt worden. Uit de resterende fractie kan een deel van de gebruikte zouten teruggewonnen worden en een deel kan gebruikt worden als afdeklaag voor de bescherming van stortplaatsen als vervanger van (geïmporteerd bentoniet of klei. Het resterende deel is door het aanwezige zout ongeschikt voor hergebruik en dient gestort te worden.

	1990	2000	2010
Omvang afvalstromen			
Waterbasis			
<u>Boorspoeling</u>			
geboord (km)	57	93	85
totaal gebruikt (ton)	40.000	64.000	59.000
hergebruik (ton)	15.000	37.500	35.000
afdeklaag (ton)	0	3.750	3.400
stort (ton)	14.500	6.600	3.400
(een deel van het boorgruis komt bij de boorspoelings afvalstroom terecht)			
<u>Boorgruis</u>			
ontstaan (ton)	29.000	47.000	43.000
hergebruik zouten (ton)	0	21.000	21.000
afdeklaag (ton)	0	13.000	13.000
stort (ton)	29.200	13.000	13.000

Uitwerking

Bij het boren naar olie of gas wordt boorspoeling gebruikt en komt boorgruis vrij. Hoeveelheden hangen af van het aantal geboorde kilometers en de ontwikkeling van de huidige boortechniek. Prognoses van hoeveelheden te gebruiken boorspoeling en hoeveelheden ontstaan boorgruis zijn slechts met grote onzekerheidsmarges te geven, aangezien het aantal te boren kilometers niet vaststaat.

WBM-boorspoeling zal in toenemende mate hergebruikt worden. Daarnaast zullen in de toekomst de mogelijkheden voor nuttig gebruik van WBM-boorspoeling, afkomstig van boringen op het land, toenemen. Hierbij wordt gedacht aan gebruik in afdeklagen van bijvoorbeeld afvalstortplaatsen die waterdicht moeten zijn of aan toepassingen in bouwmaterialen.

Offshore wordt momenteel de gebruikte boorspoeling op waterbasis, voor zover niet economisch her te gebruiken, in zee geloosd. Onderzoek van het NIOZ naar effecten van het lozen van zowel boorspoeling op waterbasis als het hiermee opgeboorde gruis op mariene organismen in het Friese Front heeft aangetoond dat noch kort na de lozing, noch na één jaar duidelijke negatieve effecten waarneembaar waren. De aan de boorspoeling toegevoegde speciale chemicaliën kunnen bij lozing in zee wel effecten op het marien milieu hebben. Deze chemicaliën worden echter onderworpen aan een beoordeling voor gebruik wordt toegestaan (zie het thema verspreiding)

Lozing van oliehoudende boorspoeling en oliehoudend boorgruis is niet toegestaan. De olie wordt zoveel mogelijk teruggewonnen en hergebruikt. Oliehoudend boorgruis wordt thermisch behandeld en daarna bijvoorbeeld gebruikt als afdeklaag voor ophogingen of als bouwstof.

Boorspoelingen die noch op oliebasis noch op waterbasis zijn samengesteld worden, voordat ze worden toegelaten, onderworpen aan een nauwgezet onderzoek naar schadelijke effecten op het milieu.

Prioritaire afvalstromen

Voor 29 prioritaire afvalstromen zijn specifieke doelstellingen geformuleerd. Voor de Olie- en gaswinningsindustrie zijn hiervan geen stromen in het bijzonder van belang m.u.v. straalgrit. Voor het straalgrit dat wordt gebruikt bij het onderhoud van offshore-installaties geldt als doelstelling dat het gebruikte straalgrit moet worden opgevangen en afgevoerd ter verwerking.

Gevaarlijk afval

Naast een indeling in stromen die is gebaseerd op de specifieke samenstelling van afvalstromen of op de processen die leiden tot de afvalstromen, is de categorie gevaarlijk afval van belang. Onder gevaarlijk afval wordt in dit kader verstaan de afvalstromen op basis van het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (Baga). De bedrijfstak ontdoet zich van gevaarlijke afvalstoffen conform de daartoe gestelde regels en onder inschakeling van verwerkende bedrijven en instanties met de vereiste vergunningen. De bedrijfstak zal zorgdragen dat het ontstaan van gevaarlijke afvalstromen zoveel mogelijk wordt voorkomen (kwantitatieve preventie) en menging van

afvalstromen tot een minimum beperkt wordt. Toestemming voor export wordt conform het Meerjarenplan Verwijdering Gevaarlijke Afvalstoffen getoetst aan de hand van de Verordening betreffende Toezicht en Controle op de Overbrenging van Afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Unie (259/93/EEG).

Voor een groot deel van dit gevaarlijk afval is reeds een taakstelling in het kader van het afvalbeleid vastgesteld. Gezien de kosten voor de verwerking van gevaarlijk afval wordt aangenomen, dat individuele bedrijven voor reductie van gevaarlijk afval reeds een maximale inzet leveren.

De Olie- en gaswinningsindustrie onderzoekt momenteel of het mogelijk is om kwik uit filters en uit slib afkomstig uit de installaties terug te winnen.

Bron:

NMP, NMP-plus en Notitie Preventie en Hergebruik, Inventariserend overzicht van enkele afvalstoffen uit de Nederlandse olie- en gaswinning, basisjaar 1990, RIVM, rapportnummer 736201027, NIOZ rapport 1993-5: A study on possible effects of WBM cutting discharges in the Frisian Front area (North Sea), NIOZ rapport 1993-16: A study on possible effects of WBM cutting discharge in the North Sea, one year after termination of drilling, Meerjarenplan Verwijdering Gevaarlijke Afvalstoffen.

6. Thema Verwijdering
Onderdeel Bodempreventie land

Taakstelling Voor de tot de sector behorende Inrichtingen op het
territoire, waarop de Wm van toepassing is, is de
volgende taakstelling geformuleerd:

Voor verspreiding van verontreinigingen naar de bodem, als gevolg
van rechtstreekse immissie in de bodem, geldt een "nul emissie" als
taakstelling. Deze taakstelling heeft niet betrekking op het
injecteren van productiewater of boorspoeling/ boorgruis.

Met betrekking tot het milieu is op bovengrondse Inrichtingen op het
land de Wet milieubeheer van toepassing. In het kader van de
vergunning krachtens deze wet kunnen bodembeschermende voorzieningen
zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van vloeistofdichte vloeren en het
uitvoeren van een nulsituatieonderzoek worden voorgeschreven.

Voor ondergrondse werken en Inrichtingen is de mijnwetgeving niet
van toepassing, voor zover het gaat om afvalstoffen die van buiten
de inrichting afkomstig zijn of gevaarlijke afvalstoffen die in de
grond worden gebracht. Ingevolge artikel 83 van de Wet Bodem-
bescherming (WBB) zijn de AmvB's ter uitvoering van de artikelen 8
tot en met 13 van de WBB van toepassing op ondergrondse bij mijnen
behorende werken en Inrichtingen, tenzij ter zake krachtens de
mijnwetgeving regelen zijn gesteld.

De volgende AmvB's ex WBB zijn van toepassing:

- Besluit opslaan in ondergrondse tanks (Stb. 1993,46); het
zogenaamde BOOT-besluit; deze AmvB heeft betrekking op alle
bedrijfstacken);
- Stortbesluit bodembescherming (Stb. 1993, 55); is niet van
toepassing op stortactiviteiten binnen bij mijnen behorende
ondergronds gelegen werken of Inrichtingen. Dergelijke
stortactiviteiten worden beoordeeld bij vergunningverlening
krachtens de Wet milieubeheer.
- Lozingenbesluit Bodembescherming (Stb. 1990, 217) voor bedrijfs-
matige lozingen van koelwater en afvalwater in de bodem (wordt
opgenomen in het mijnreglement 1964);
- Besluit verplicht bodemonderzoek (Stb. 1993, 602); kan op
mijninrichtingen van toepassing zijn.

Verder zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden met in
voorbereiding zijnde AMvB's (voor zover van toepassing op de Olie-
en Gaswinningsindustrie), zoals

- het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterbescherming
- de Opslag AMvB op basis van de Mijnwet 1903
- vooruitlopend op een Opslagbesluit en een besluit inzake
Nulsituatie onderzoek zullen richtlijnen worden ontwikkeld die ook
op Inrichtingen van toepassing zijn.

Tenslotte geldt de algemene zorgplicht voor de bodem zoals
verankerd in artikel 14 van de WBB voor het verrichten van
bodembedreigende handelingen.

Ondernemingen moeten in de eerstkomende jaren en in ieder geval niet later dan het ogenblik waarop in het kader van de BSB-operatie saneringsonderzoek naar bodemverontreiniging van het bedrijfsleven is verricht, een analyse hebben opgesteld van de risico's op bodemverontreiniging van de verschillende bedrijfsinstallaties. In het kader van het BMP en de jaarlijkse voortgangsrapportages hierover zullen de individuele bedrijven de uitkomsten van deze analyse melden aan de minister van Economische Zaken, de daaruit voortvloeiende preventieve maatregelen vaststellen en uiterlijk in het jaar 2000, doch in geval van sanering gelijktijdig daarmee, implementeren.

Indien als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten of ten gevolge van een ongewoon voorval nieuwe bodemverontreiniging ontstaat, dient het bedrijf onverwijld maatregelen te nemen om de verontreiniging zoveel mogelijk ongedaan te maken.

In 1994 zal het uitvoeringsprogramma bodembescherming en bodemsanering 1995-1998 de hoofdlijnen van onder meer het bodembeschermingsbeleid verder uitwerken. Hierin zal worden aangegeven waar het AmvB-programma uit het Tien jaren-scenario Bodemsanering en Bedrijfsterreinen nog aanvulling behoeft.

Uitwerking

In de op de Wet Bodembescherming (WBB) gebaseerde AmvB's kan de plicht worden opgenomen tot het stellen van financiële zekerheid voor het naleven van krachtens de maatregel geldende regels, dan wel ter dekking van aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit bodemverontreiniging (artikel 17 WBB). Dit instrument vindt reeds toepassing in het BOOT-besluit en het Stortbesluit. De Wet Milieubeheer maakt het ook mogelijk om financiële zekerheid (een verzekering) voor de door de inrichting veroorzaakte milieuschade te eisen.

Bodemsanering en preventie zullen in zekere zin op elkaar afgestemd moeten worden. Bij Inrichtingen die (bijvoorbeeld als gevolg van de eerste fase van de BSB-operatie) binnen afzienbare tijd met bodemsanering worden geconfronteerd, ligt het in beginsel voor de hand dat tegelijk met het uitvoeren van de sanering het pakket bodembeschermende maatregelen wordt geactualiseerd.

Bij Inrichtingen echter die voor de aanvang van hun sanering een uitsteltermijn krijgen en voor Inrichtingen die pas op langere termijn in de BSB-operatie worden betrokken, zal bezinning op de preventieve voorschriften niet voor (thans nog) onbepaalde termijn moeten worden uitgesteld (zie ook Tien jaren-scenario Bodemsanering en kabinetsstandpunt ter zake: Tweede Kamer, vergaderjaar 1989-1990, 21557, nr. 2).

In deze gevallen biedt de rapportage van de uitkomsten van de analyse van de risico's op bodemverontreiniging aan de minister van Economische Zaken de mogelijkheid om daarna over te gaan tot actualisering van de bodembeschermende voorschriften in de vergunning op basis van de Wet milieubeheer. Alsdan kan, aan de

hand van enerzijds de programmering van de BSB-operatie zoals die er dan uitziet en anderzijds de milieutechnische levensduur die voor bodembeschermende constructies geldt, bezien of wellicht aanleiding is tijdelijke bodembeschermende constructies voor te schrijven. Indien sanering zeer aanstaande is, kan worden bezien of er aanleiding is te volstaan met enig uitstel van de inwerkingtreding van (een deel van) de preventieve voorschriften.

Bron:

Project Algemene Regels Milieubeheer en AmvB's Wet Bodembescherming

6. Thema Verwijdering
Onderdeel Bodempreventie zee

De vigerende wet- en regelgeving stelt beperkingen aan lozingen en het gebruik van chemicaliën en boorspoelingen. Metingen op lokaties waar boorspoeling op waterbasis geloosd is geven aan dat er geen duidelijk negatieve effecten zijn waar te nemen. Voor de beoordeling van het gebruik en de lozing van productie- en boorspoelingschemicaliën wordt in OSPAR-verband een systeem ontwikkeld (CHARM).

Voor het gebruik van nieuwe typen boorspoeling op waterbasis met een significant afwijkende toxiciteit en/of afbreekbaarheid, en voor het gebruik van nieuwe typen overige boorspoelingen, zal een monitoringsprogramma worden uitgevoerd in lijn met bovengenoemde internationale ontwikkelingen. In de Overleggroep wordt afgesproken onder welke randvoorwaarden en nog te ontwikkelen richtlijnen een dergelijk monitoringsprogramma zal worden uitgevoerd.

Bron:

NIOZ rapporten 1993-5 en 1993-16

6. Thema Verwijdering
Onderdeel Verwijdering van offshore-installaties

Het verwijderen van buiten bedrijf gestelde offshore installaties, die niet voor andersoortig gebruik in aanmerking komen, is geregeld via wetgeving (Mijnwet/WVZ) en internationale afspraken.

Bron:

Mijnreglement Continentaal Plat, Wet Verontreiniging Zeewater

6. Thema Verwijdering
Onderdeel Bodemsanering
Taakstelling Voor Inrichtingen waarvoor de Wm van toepassing is, is de volgende taakstelling geformuleerd:

Ondernemingen zullen bodemonderzoek en bodemsanering uitvoeren op basis van het eindrapport van de Commissie Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen (Commissie Oele) en de kabinetsstandpunten naar aanleiding hiervan, zoals nader begeleid door de provinciale BSB-stichtingen. Deze taakstelling zal gepaard gaan met extra kosten voor de Ondernemingen. Ten opzichte van 1988 zullen de kosten in 1994 circa 250 miljoen gulden extra bedragen.

Uitwerking

De Commissie Bodemsanering in gebruik zijnde Bedrijfsterreinen (BSB) heeft een plan van aanpak voor vrijwillige bodemsanering in eigen beheer door bedrijven gepresenteerd. Het is de bedoeling dat van dit plan een stimulerende werking naar Ondernemingen uitgaat om bodemsanering in de komende decennia te laten slagen; het plan is vrijwillig doch niet vrijblijvend en bevat de uitgangspunten en spelregels voor de vrijwillige aanpak. Het plan is gebaseerd op de door Ondernemingen en Overheid uitgesproken voorkeur voor een aanpak in eigen beheer boven een afgedwongen aanpak via het wettelijk instrumentarium. Voor bedrijven die niet aan de uitvoering van het plan wensen mee te werken, zal de Overheid als vangnet het wettelijk instrumentarium voor een gedwongen aanpak ter beschikking houden.

Uitgangspunt bij de aanpak is de "multifunctionaliteit" van de bodem. In de praktijk zullen echter situaties voorkomen waarbij multifunctionaliteit niet haalbaar is. In deze gevallen moet tijdelijk voldaan worden aan de IBC (isoleren, beheersen, controleren) criteria, gebaseerd op lokatiespecifieke omstandigheden.

Gefaseerde uitvoering is onder voorwaarden mogelijk. Kosten van onderzoek en sanering komen ten laste van de Ondernemingen. Voorafgaand zullen door het bedrijf -indien nodig- tijdelijke veiligheidsmaatregelen worden getroffen.

Uitvoering van een BSB-operatie geschiedt decentraal, gezien de verantwoordelijkheden van provinciale overheden (inclusief de 4 grote gemeenten) en het grote aantal Inrichtingen. Er zijn speciale BSB-stichtingen in het leven geroepen waarin Kamers van Koophandel en bedrijven zitting zullen hebben en de provincies/VNG waarnemer zijn.

In 5 jaar zullen ca. 30.000 zogenaamde "Nulsituatie/BSB onderzoeken" worden verricht bij bedrijven uit de hoogste urgentieklasse.

De selectie van bedrijven zal zodanig zijn dat na 5 jaar circa 80% (in financiële zin) van de totale BSB-problematiek in beeld zal zijn gebracht. Inrichtingen worden na het Nulsituatie/BSB-onderzoek opnieuw ingedeeld in urgentieklassen. Per urgentieklasse wordt een maximale uitstelperiode vastgesteld waarbinnen het nader onderzoek moet worden uitgevoerd. Dit moet uitsluitend geven over

de ernst van het geval en over de omvang. Over de noodzaak en de urgentie van de sanering neemt het bevoegd gezag een beslissing. Voorafgaand aan de sanering moet een saneringsonderzoek zijn uitgevoerd en een door de provincie goedgekeurd saneringsplan zijn opgesteld. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de levensduur van een veld. Voor de Inrichtingen in de hoogste urgentieklassen zal het nader onderzoek aansluitend aan de urgentie-indeling moeten worden verricht. Tevens geldt hier een maximale termijn waarbinnen de sanering moet zijn voltooid. Deze termijn kan niet vanwege financiële argumenten worden overschreden. Voor Inrichtingen in de lagere urgentieklassen zal de saneringstermijn in overleg met de provincie plaatsvinden. Zowel bij eind- als bij gefaseerde sanering zullen bij de inrichting zonodig tijdelijke beveiligingsmaatregelen worden getroffen.

Bron:

rapport Commissie BSB en Leidraad bodembescherming, SDU Uitgeverij
Den Haag, 1990

7. Thema Verstoring

Onderdeel Geluid

Taakstelling Voor de tot de sector behorende Inrichtingen, waarvoor de Wm van toepassing is, is de volgende taakstelling geformuleerd:

Voor wat betreft "geluid" voldoen aan het bestaande beleid ingevolge de WGH en Wm c.q. de circulaire industrielawaai.

Uitwerking

Voor de industrie betekent de taakstelling dat de voorkeursgrenswaarden voor het equivalente geluidsniveau als etmaalwaarden steeds worden getoetst. Binnen de geluidzones bedraagt de maximale gevelbelasting voor permanente installaties 50 dB(A). Voor bedrijven vindt verder toetsing plaats aan de streefwaarden, die afhankelijk zijn van de aard van de woonomgeving en gemaximeerd op eveneens 50 dB(A). Op grond van zorgvuldige bestuurlijke afweging kan ontheffing tot een hogere waarde plaatshebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe Inrichtingen.

Wanneer op gevels van geluidsgevoelige bestemmingen hoge geluidsniveau's inwerken die afkomstig zijn van niet-industriële bronnen, kan op basis hiervan een hogere (zonerings-)grenswaarde worden gehanteerd. Hier is sprake van het zogenaamde "referentieniveau van het omgevingsgeluid."

Voorts dient bij permanente installaties gestreefd te worden naar het voorkomen van incidentele verhogingen van het geluid groter dan 10 dB(A) voor tonaal en impulsvormig geluid in de periode waarin dit type geluid optreedt. Maximale piekniveau's zijn voor permanente installaties vastgesteld op respectievelijk 70, 65 en 60 dB(A) gedurende de dag-, avond- en nachtperiode. In bepaalde in de vergunning aangegeven situaties kan de maximale dagwaarde 75 dB(A) bedragen.

In het geluidbestrijdingsbeleid wordt prioriteit gegeven aan herkenbare geluiden of boven het equivalente geluidsniveau uitstijgende pieken.

De sanering binnen geluidzones is officieel, na de afronding van de zonering, gestart. Aan de operatie is de randvoorwaarde gesteld dat de saneringen, in lijn met een door Gedeputeerde Staten op te stellen fasering, uiterlijk in 2002 zullen zijn voltooid.

Bij bestaande, niet op te zoneren industrieterreinen gevestigde vergunningplichtige Inrichtingen zal de geluidsbelasting op de gevels van woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen, als gevolg van het toepassen van het ALARA-beginsel in de Wm, verminderen. Hierbij wordt gestreefd naar een etmaalwaarde van 55 dB(A), dan wel het referentieniveau, als dat lager is, te bereiken in het jaar 2000. Binnen de geluidzones gelden de in de zonebesluiten, respectievelijk door de minister van VROM in het saneringsprogramma, vastgestelde grenswaarden.

Bij nieuwe vergunningplichtige Inrichtingen geldt als maximaal geluidsniveau 50 dB(A) of het referentieniveau bij de gevel.

Voor tijdelijke installaties wordt de aanpak van geluidshinder nader uitgewerkt in de individuele Bedrijfs Milieuplannen.

Bron:

NMP, Circulaire Industrielawaai, Wet Geluidshinder en Milieuprogramma 1990-1993

7. Thema Verstoring
Onderdeel Geur
Taakstelling Voor de tot de sector behorende Inrichtingen, waarvoor de Wm van toepassing is, is de volgende taakstelling geformuleerd:
Op basis van sector onderzoek treffen van eventuele maatregelen conform NER en Nota Stankbeleid.

Uitwerking

Het beleid ten aanzien van geurhinder is vastgelegd in de Nota Stankbeleid, waarmee de doelstelling uit het NMP is uitgewerkt. Voor stank geldt als algemene NMP doelstelling voor het jaar 2000 maximaal 12% gehinderden. Deze doelstelling, die de status van grenswaarde heeft, valt echter niet zonder meer om te rekenen naar "inspanningen" per bedrijfsklasse/-groep.

In de NER is een paragraaf aan bestrijdingsmethoden (van toepassing bij overschrijding van de geurconcentratienormen) gewijd. Hierin is aangegeven hoe met afwijkingen in de geurconcentratienormen moet worden omgegaan. Op basis van de Motie Boers-Wijnberg zal deze paragraaf worden bijgesteld. Aan geuremissie zal in het kader van de vergunningverlening aandacht worden besteed wanneer tengevolge van de activiteiten binnen een inrichting in de omgeving van die inrichting geurhinder optreedt. Wanneer sprake is van geurhinder gelden de volgende bovengrenzen:

- ernstige geurhinder mag niet optreden. Het al of niet voorkomen van ernstige geurhinder wordt bepaald door middel van een gestandaardiseerde enquetemethode zoals beschreven in de Nota Stankbeleid;
- indien de geurconcentratie kwantitatief is ingevuld, in termen van geureenheden per m³, zijn de bovengrenzen als volgt:
  - * bestaande situaties: de bijdrage van de inrichting aan de geurconcentratie bij woonbebouwing mag niet meer bedragen dan 10 geureenheden per m³ als 98-percentiel; het bevoegd gezag zal in het kader van de vergunningverlening het ALARA-principe toepassen om tot een lagere normstelling te komen.
  - * nieuwe situaties: de bijdrage van de inrichting aan de geurconcentratie bij woonbebouwing mag niet meer bedragen dan 1 geureenheid/m³ als 99,5-percentiel.

Bron:

NMP, Nota Stankbeleid (Tweede Kamer 22715 nrs. 1 t/m 7), NER, Motie Boers-Wijnberg, Ruigrok-Verreyt, Tweede Kamer 22715, nr 5)

7. Thema Verstoring
Onderdeel Externe veiligheid op het land
Taakstelling 1. Voor de tot de sector behorende installaties, waarvoor de Richtlijn Ernstige Ongevallen van toepassing is, wordt aangegeven wanneer een extern veiligheidsrapport vereist wordt. Daarnaast is de volgende taakstelling m.b.t. risico-niveau's geformuleerd:

Nieuwe situaties: Voor individueel risico voldoen aan MTR- niveau 10^{-6} /jaar en ALARA; voor groepsrisico voldoen aan 10^{-5} /jaar (10 of meer doden), en 10^{-7} /jaar (100 of meer doden). Voor risico's onder het MTR moet het ALARA-principe worden toegepast.

Bestaande situaties: Voor individueel risico in 2000 in zoveel mogelijk situaties voldoen aan MTR van 10^{-6} /jaar; voor groepsrisico in 2000 geldt een oriënterende waarde van 10^{-5} /jaar (10 of meer doden) en 10^{-7} /jaar (100 of meer doden). Voor risico's onder het MTR moet het ALARA-principe worden toegepast.

2. Voor de tot sector behorende installaties is de volgende taakstelling m.b.t. Post-Sandoz geformuleerd:

Voldoen aan CPR 15-1 en CPR 15-2 per 1-1-1995, voor zover dit geen afbreuk doet aan de veiligheid.

Uitwerking

Risico-niveau's nieuwe situaties

Zoals vermeld in de notitie "Omgaan met risico's" geldt voor het individueel risico (kans op overlijden), waarbij blootstelling aan de risico's vanuit één lokatie plaatsvindt, in nieuwe situaties (bij nieuwe woonbebouwing en/of door nieuwe bedrijfsinstallaties) de volgende risicogrens:

Het maximaal toelaatbaar niveau voor de individuele risico-contour = 10^{-6} /jaar

Ervan uitgaande dat voor de desbetreffende locatie de best uitvoerbare technieken reeds zijn toegepast, dient er in het kader van het Bedrijfsmilieuplan te worden bekeken of er additionele risicoreducerende maatregelen (in principe bij de bron) moeten worden genomen. Deze maatregelen dienen te voldoen aan het ALARA-beginsel. ALARA is een proces waarbij gestreefd wordt naar een kans op schade die zo klein is als in een gegeven situatie redelijkerwijs kan worden verwezenlijkt.

Het individueel risico wordt berekend voor een individu dat zich op een bepaalde plaats bevindt. In de praktijk betekent dat meestal een individu dat zich 24 uur per dag op die bepaalde plaats (woning en ander qua kwetsbaarheid vergelijkbaar object) in de omgeving van een bedrijf bevindt. De grenzen worden in nieuwe situaties toegepast op bestaande en toekomstige woonbebouwing en andere qua kwetsbaarheid vergelijkbare objecten in de omgeving van bestaande installaties.

De grenzen die met betrekking tot het groepsrisico nagestreefd worden zijn voor het maximaal toelaatbaar niveau bij calamiteiten 10^{-5} /jaar bij n=10 of meer doden en 10^{-7} /jaar bij n = 100 of meer doden. Dit laat onverlet dat het bevoegd gezag de mogelijkheid heeft om gemotiveerd van deze waarden af te wijken.

Voor bestaande installaties kunnen zich bij uitbreiding van de installatie(s) de volgende situaties voordoen:

a. het individueel en het groepsrisico van de bestaande installatie overschrijden de normen voor nieuwe installaties vóórdat de uitbreiding van de installatie wordt gerealiseerd. In dat geval mag het individueel risico niet toenemen en mag ook het groepsrisico niet toenemen, al is hier uiteraard eerdergenoemde discretionaire bevoegdheid van het bevoegd gezag van toepassing;

b. het individueel risico van de bestaande installatie overschrijdt de normen voor nieuwe installaties vóórdat de uitbreiding van de installaties wordt gerealiseerd. Het groepsrisico van de bestaande installatie overschrijdt de normen voor nieuwe installaties niet. Alleen het individueel risico mag niet toenemen. Het groepsrisico mag tengevolge van de uitbreiding van de bestaande installatie de normen voor het groepsrisico in nieuwe situaties niet overschrijden, met inachtneming van de discretionaire bevoegdheid;

c. het groepsrisico van de bestaande installatie overschrijdt de normen voor nieuwe installaties vóórdat de uitbreiding van de installatie wordt gerealiseerd. Het individueel risico van de bestaande installatie overschrijdt de normen voor nieuwe installatie niet.

Alleen het groepsrisico mag, met inachtneming van de discretionaire bevoegdheid, tengevolge van de uitbreiding van de bestaande installatie niet toenemen. Het individueel risico mag ten gevolge van de uitbreiding van de bestaande installatie de normen voor het individueel risico in nieuwe situaties niet overschrijden;

d. het individueel en het groepsrisico van de bestaande installatie overschrijden de normen voor nieuwe installaties niet. Na uitbreiding van de bestaande installatie moet de installatie voldoen aan de normen voor nieuwe installaties.

Risiconiveau's bestaande situaties

Er wordt naar gestreefd dat in 2000 voor zoveel mogelijk bestaande situaties door het nemen van maatregelen aan de bron het maximaal toelaatbaar individueel risiconiveau minder dan 10^{-6} /jaar bedraagt. Voor het groepsrisico geldt dat in 2000 voor bestaande situaties een oriënterende waarde van 10^{-5} /jaar bij n = 10 of meer doden en 10^{-7} /jaar bij n = 100 of meer doden. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om gemotiveerd van deze waarden af te wijken. De grenzen worden ook in bestaande situaties toegepast op bestaande woonbebouwing en andere qua kwetsbaarheid vergelijkbare objecten.

Bron:

NMP en notitie "Omgaan met risico's", Risicobenadering in het milieubeleid (Tweede Kamer, 1993-1994, 22666 nr 3 en nr 4), bijlage bij de brief aan het IPO en VNG over Extern Veiligheidsbeleid d.d. 13-06-1994.

Post-Sandoz

Afhankelijk van stofeigenschappen en hoeveelheden, alsmede afhankelijk van de bedrijfstak, moeten met betrekking tot de opslag in emballage van gevaarlijke stoffen, bestrijdingsmiddelen en chemisch afval maatregelen worden getroffen overeenkomstig de hiertoe ontwikkelde richtlijnen van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR 15-1 en CPR 15-2). Uiterlijk 1-1-1995 moeten de bedrijven de opslagwijze van gevaarlijke stoffen, bestrijdingsmiddelen en chemisch afval verbeterd hebben, waarbij het tempo mede bepaald wordt door de ontwikkelingen in de techniek. Dit mag geen afbreuk doen aan de veiligheid.

Bron:

NMP, CPR 15-1, CPR 15-2 en de circulaire van 31 augustus 1992 met betrekking tot CPR 15-2.

8. Thema   Verdroging

Dit thema is voor de sector Olie- en gaswinning, gegeven de aard van de activiteiten, niet zozeer relevant. In voorkomende gevallen (bijvoorbeeld stoomopwekking) heeft het gebruik van oppervlaktewater voorkeur boven het gebruik van grondwater of drinkwater.

9. Thema   Verspilling

Voor het thema verspilling zijn in het algemene beleid nog geen doelstellingen geformuleerd.

Bij de implementatie van de taakstelling bij andere thema's wordt rekening gehouden met het voorkomen van de verspilling van Olie- en gasvoorraden, en met een doelmatige en optimale winning van de bewezen olie- en gasvoorraden.

10. Thema Milieuzorg

Taakstelling Voor tot de sector behorende bedrijven is als taakstelling geformuleerd:

In 1995 moeten alle Ondernemingen beschikken over een op het bedrijf toegesneden adequaat functionerend systeem van milieuzorg, inclusief emissieregistratie.

Bron:

Notitie Bedrijfsinterne Milieuzorg

BIJLAGE II

PROCEDURE-AFSPRAKEN VOOR HET BEDRIJFSTAKOVERLEG

1. Bedrijfstakoverleg

- 1.1 De Overleggroep, als bedoeld in Hoofdstuk III, paragraaf 1, van de intentieverklaring, bestaat uit maximaal twaalf personen en wordt gevormd uit vertegenwoordigers van:
  - a. het Ministerie van Economische Zaken (EZ), het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (V en W), gezamenlijk te noemen de Overheid
  - b. de Olie- en gaswinningsindustrie.
- 1.2
  - a. Door de Overleggroep wordt een projectgroep ingesteld.
  - b. De besluitvorming in de Overleggroep wordt voorbereid en uitgevoerd door de projectgroep.
  - c. In de projectgroep nemen vertegenwoordigers zitting van:
    - de Overheid;
    - de Olie- en gaswinningsindustrie;
  - d. De Overleggroep kan besluiten de samenstelling van een projectgroep te wijzigen.
- 1.3 De Overleggroep is belast met:
  - a. de coördinatie en afstemming van werkzaamheden en activiteiten op bedrijfstakniveau, die dienen tot uitvoering van de intentieverklaring;
  - b. de bespreking van knelpunten van algemene aard, die zich bij de implementatie van deze intentieverklaring in de praktijk voordoen en het bespreken van oplossingen hiervoor;
  - c. de controle op de voortgang van de uitwerking en uitvoering van de IMT;
  - d. het doen van voorstellen tot wijziging van de IMT en andere in deze intentieverklaring gemaakte afspraken, een en ander tegen de achtergrond van de totale inspanning van de Olie- en gaswinningsindustrie op milieugebied;
  - e. het aanpassen van bijlage V.
- 1.4 De Overleggroep brengt jaarlijks verslag uit van haar activiteiten aan de minister van Economische Zaken, en zendt dit in afschrift aan betrokken Partijen. Deze verslagen zijn openbaar. Zij worden

eveneens ter kennisname aan de NMP-Begeleidingscommissie Industrie voorgelegd, opdat deze zich daarmee een oordeel kan vormen over de uitvoering van deze intentieverklaring.

- 1.5 De Overleggroep en/of de projectgroep kunnen werkgroepen instellen voor de uitwerking van deelaspecten van het integrale milieubeleid, voor zover van belang voor uitvoering van deze intentieverklaring.

Bij de instelling stelt zij de opdracht, de samenstelling, de werkwijze en bepalingen inzake rapportage vast. De Overleggroep maakt jaarlijks een schatting van de benodigde financiële middelen voor onderzoek. De kosten van eventueel door de Overleggroep opgedragen onderzoek worden door de Overheid en de de Olie- en gaswinningsindustrie gezamenlijk gedragen. In de Overleggroep zullen op basis hiervan nadere afspraken over de bekostiging van onderzoek worden gemaakt. De kosten van de Overleggroep, het projectbureau en de eventuele werkgroepen worden gedragen door het Ministerie van Economische Zaken. De deelnemende Partijen nemen de personeelskosten en de reis- en verblijfskosten van hun vertegenwoordigers voor hun rekening.

1.6 De Overleggroep streeft er bij haar werkzaamheden naar om gerezen knelpunten in gezamenlijk overleg tot een oplossing te brengen. Zij doet geen voorstel in geval van overwegende bezwaren van een der Partijen.

2. Uitvoering overlegstructuur

2.1 De Overleggroep stelt in voorkomende gevallen voor of, en zo ja, welke maatregelen ten aanzien van een bepaald onderwerp voor de bedrijfstak gewenst zijn voor zover dit niet reeds is vermeld in deze intentieverklaring. Daarbij geeft zij ook aan in welke vorm zo'n maatregel bij voorkeur vastgelegd moet worden en adviseert zij omtrent de evaluatie. Deze voorstellen worden zo spoedig mogelijk voorgelegd aan de Partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van die maatregel.

2.2 Met het oog op de beoordeling door de Overleggroep van de totale inspanning van de de Olie- en gaswinningsindustrie op milieugebied en de consequenties, die dit op de uitvoering van deze intentieverklaring kan hebben, wordt de Overleggroep door de Overheid geïnformeerd over concrete voornemens (regionaal, nationaal en internationaal, on- en offshore) met betrekking tot de ontwikkeling en uitvoering in generieke maatregelen van elk onderdeel van milieubeleid, dat voor de Olie- en gaswinningsindustrie specifiek van belang is. NOGEPa informeert de Overleggroep over ontwikkelingen in de bedrijfstak, die van invloed kunnen zijn op het te voeren milieubeleid voor de Olie- en gaswinningsindustrie.

2.3 Indien een der Partijen voor een onderwerp haar achterban wil raadplegen, wordt de nodige tijd gereserveerd voor inspraak en overleg. Partijen zullen zich inspannen dit in tijd zoveel mogelijk te beperken.
Zonodig maakt de Overleggroep hierover afspraken.

2.4 De desbetreffende Partijen beslissen zo spoedig mogelijk, voor zover hun bevoegdheden daartoe de mogelijkheid bieden, of de voorstellen, genoemd in punt 2.1 worden overgenomen. De Overleggroep wordt over de beslissing zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Indien tot overneming wordt besloten, zullen betrokken Partijen zich inspannen de voorstellen reeds na te leven in afwachting van de eventuele formele vastlegging van de voorstellen, waarbij bij de implementatie mede een economische afweging zal plaatsvinden.

2.5 Voor zover ter realisering van onderdelen van de IMT door de Overheid algemene regelgeving wordt ingezet, wordt hierover overleg in de Overleggroep gevoerd. Bij het vaststellen van algemene regelgeving wordt er naar gestreefd de voorwaarden te handhaven, die behoren bij de reeds in de Overleggroep gemaakte afspraken.

2.6 Indien een situatie ontstaat, waarin door de Partijen een besluit wordt genomen, dat belangrijk afwijkt van hetgeen door de Overleggroep is voorgesteld, kan de Overleggroep naar aanleiding hiervan voorstellen de IMT of andere in deze intentieverklaring gemaakte afspraken te wijzigen, een en ander mede tegen de achtergrond van de totale inspanning van de Olie- en gaswinningsindustrie op milieugebied.

2.7 Indien de IMT voor de bedrijfstak de Olie- en gaswinningsindustrie wordt bijgesteld, dan zal dit zoveel mogelijk geschieden in samenhang met de een volgende Nota Waterhuishouding, een nieuw NMP en andere relevante milieubeleidsnota's. Bij de beoordeling van de mogelijkheid tot bijstelling van de IMT wordt mede betrokken de relatieve bijdrage van dit onderdeel aan de totale milieubelasting door de industrie.

2.8 Onderwerpen of maatregelen die niet zijn opgenomen in deze intentieverklaring, maar die wel direct gericht zijn op de Olie- en gaswinningsindustrie of die de Olie- en gaswinningsindustrie in het bijzonder raken, kunnen door Partijen in de Overleggroep aan de orde worden gesteld.

Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat de realisering van de IMT in belangrijke mate doorkruist wordt door bovengenoemde onderwerpen of maatregelen.

Tevens zullen Partijen zich inspannen om doorkruising van activiteiten dan wel het overleg ter realisering van de IMT te voorkomen. Mocht zulks niet te voorkomen zijn, dan zal rekening gehouden worden met de stand van zaken ter zake van die activiteiten dan wel het overleg.

2.9 Indien zich bij de opstelling van Bedrijfsmilieuplannen, het Industrie milieuplan en de beoordeling van deze plannen door de minister van Economische Zaken bij meerdere inrichtingen vergelijkbare knelpunten voordoen, kan dit onderwerp van overleg in de Overleggroep zijn.

3. Informatie en geheimhouding

3.1 De deelnemers aan het overleg zullen elkaar informeren over de hun ter beschikking staande gegevens, voor zover dat in het belang van het onderzoek en/of de beleidsvorming noodzakelijk is.

De deelnemers aan het overleg zullen zorgvuldig omgaan met het naar buiten brengen van informatie en gegevens over onderwerpen van overleg.

In de Overleggroep kan worden afgesproken, dat over zaken, die nog in beraad zijn, geen informatie aan derden wordt verstrekt, met inachtneming van de wettelijke bepalingen hieromtrent.

De bij het overleg betrokken Partijen zijn, behoudens voor zover wettelijke bepalingen tot mededeling verplichten, verplicht tot geheimhouding ten aanzien van verstrekte, als vertrouwelijk aangemerkte, informatie. Het verbreken van afspraken inzake geheimhouding in het kader van te formuleren voorstellen voor maatregelen kan tot heroverweging van die voorstellen leiden.

BIJLAGE III

BEDRIJFSMILIEUPLANNEN, INDUSTRIEMILIEUPLAN EN JAARLIJKSE RAPPORTAGE

1. Inhoud Bedrijfsmilieuplan

- 1.1 Het door de Onderneming per Inrichting, of groep van vergelijkbare Inrichtingen op te stellen Bedrijfsmilieuplan bevat ten minste de volgende onderdelen:
- a. een beschrijving van de nulsituatie, dat wil zeggen de milieubelasting van de Inrichting(en) in het desbetreffende basisjaar, waaraan de reducties van de Integrale Milieutaakstelling zijn gerelateerd, alsmede van de milieubelasting ten tijde van het uitbrengen van het plan;
  - b. een overzicht van de reducties van de milieubelasting, die ten opzichte van het betreffende basisjaar in het verleden reeds zijn gerealiseerd of die het gevolg zullen zijn van in vergunningen en andere overeenkomsten met de overheid uitgevoerd of reeds vastgelegd beleid;
  - c. een overzicht van de voorgenomen extra reducties van de milieubelasting van de Inrichting(en) om de bijdrage aan de realisering van de Integrale Milieutaakstelling te leveren, alsmede de daarbij gehanteerde fasering. In het geval een Bedrijfsmilieuplan wordt opgesteld voor een groep van vergelijkbare Inrichtingen zal de Onderneming de maatregelen en de fasering daarvan per Inrichting in het Bedrijfsmilieuplan vermelden;
  - d. de ten aanzien van punt c, en voor zover van toepassing punt b, getroffen en te treffen maatregelen en voorzieningen;
  - e. een omschrijving van door de Onderneming voor de Inrichting(en) uit te voeren relevant onderzoek naar de mogelijkheden van reducties van de milieubelasting van de Inrichting(en) en de op basis van dit onderzoek te treffen uitgestelde maatregelen;
  - f. een opgave van de eventuele knelpunten van algemene aard, die de Onderneming op haar weg ziet om de bijdrage van de betreffende Inrichting(en) aan de realisering van de Integrale Milieutaakstelling te leveren; deze knelpunten kunnen bijvoorbeeld liggen op het gebied van de financiering van maatregelen, de achteruitgang van de concurrentiepositie, het totale rendement van het geïnvesteerde vermogen, de continuïteit van de Onderneming op basis van winstgevendheid en de technologische kennis;

- g. de eventueel van de minister van Economische Zaken verwachte uitspraken respectievelijk toezeggingen met het oog op de tijdsplanning van de uitvoering van het Bedrijfsmilieuplan;
- h. een emissieregistratie, nog uit te werken in de Overleggroep.

Het Bedrijfsmilieuplan bevat tevens de nodige toelichting en onderbouwing ten aanzien van het vermelde onder de punten a. tot en met h., alsmede een overzicht van onderzoek naar alternatieven en de motivering van de hieruit voorgestelde keuze van

reductiemaatregelen. Hierbij wordt ook ingegaan op de kosten-effectiviteit van voorgenomen reducties.

Van het bovenstaande kan naar aanleiding van specifieke omstandigheden bij de Inrichting(en) worden afgeweken, indien de Onderneming en de betrokken overheden voor de Inrichting(en) hierover overeenstemming bereiken.

1.2 Inhoud van het Industriemilieuplan

Het door NOGEPA op te stellen Industriemilieuplan, dat gebaseerd is op de Bedrijfsmilieuplannen van de Ondernemingen die aan het convenant deelnemen, bevat de volgende onderdelen:

- a. een samenvattend overzicht van alle Ondernemingen en de te verwachten resultaten uit de Bedrijfsmilieuplannen, op een dusdanige wijze samengesteld dat een vergelijking kan worden gemaakt met bijlage I, de Integrale Milieutaakstelling;
- b. een overzicht van de mogelijke studies, metingen, onderzoeken en dergelijke, die voor de gehele bedrijfstak kunnen worden uitgevoerd. In de Bedrijfsmilieuplannen wordt hiervan melding gemaakt.

2. Procedure voor de totstandkoming en beoordeling van het Industriemilieuplan, de Bedrijfsmilieuplannen en de jaarlijkse rapportages

2.1 Ter implementatie van het milieubeleid op het niveau van Inrichtingen en ter explicitering van de bijdrage van de Inrichting aan de realisatie van de Integrale Milieutaakstelling voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie, stellen de tot de Olie- en gaswinningsindustrie behorende Ondernemingen per Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen als resultaatsverbintenis Bedrijfsmilieuplannen op, waarvan de uitvoering een taakstellend karakter heeft, tenzij anders vermeld. NOGEPA stelt een Industriemilieuplan samen op basis van de Bedrijfsmilieuplannen. De inhoud van deze plannen bevat tenminste respectievelijk de in paragraaf 1.1 en 1.2 genoemde onderdelen. Zij worden steeds na vier jaar geactualiseerd, hetzij naar inzicht van de Onderneming(en) met een korter interval opnieuw opgesteld. Daarbij wordt voortgebouwd op voorgaande Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan. Het Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan zal telkens een periode van vier jaar beslaan en voorts waar mogelijk een projectie geven van voorgenomen activiteiten voor een daarop volgende periode van ten minste vier jaar, inclusief eventueel te verrichten nader onderzoek.

2.2 Terzake van deze Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan zal tussen Onderneming, NOGEPA en de minister van Economische Zaken vooroverleg plaatsvinden, waarbij te realiseren reducties in milieubelasting, prioriteitstelling en fasering ter sprake kunnen worden gebracht.

2.3 Ondernemingen respectievelijk NOGEPA dienen voor de eerste maal hun ontwerp Bedrijfsmilieuplan en het ontwerp-Industriemilieuplan uiterlijk acht maanden na een door de Onderneming cq. NOGEPA en de

minister van Economische Zaken gezamenlijk te bepalen datum gereed te hebben. Indien een efficiënte taakuitvoering dit noodzakelijk maakt, kan de minister van Economische Zaken met de Onderneming een andere datum voor het gereed hebben van het ontwerp-Bedrijfsmilieuplan overeenkomen. Deze datum ligt niet verder dan 14 maanden na de door de minister van Economische Zaken en Ondernemingen cq. NOGEPA gezamenlijk bepaalde datum voor de start van het opstellen van de Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan. De overleggroep wordt door de minister van Economische Zaken over de overeengekomen gewijzigde datum geïnformeerd.

2.4 Ondernemingen en NOGEPA zullen respectievelijk de ontwerp-Bedrijfsmilieuplannen en het ontwerp-Industriemilieuplan aan de minister van Economische Zaken voorleggen, opdat deze, in samenspraak met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het ministerie van Verkeer en Waterstaat, een oordeel hierover kenbaar kan maken aan de betreffende Onderneming.

De minister van Economische Zaken maakt binnen drie maanden na ontvangst schriftelijk zijn oordeel over het ontwerp-Bedrijfsmilieuplan, respectievelijk het Industriemilieuplan aan de Onderneming en NOGEPA kenbaar. Ondernemingen en NOGEPA kunnen vervolgens hun plannen hierop aanpassen.

2.5 De minister van Economische Zaken zal het offshore gedeelte van een ontwerp-Bedrijfsmilieuplan alsmede het offshore gedeelte van het ontwerp-Industriemilieuplan, met uitzondering van de als bedrijfsvertrouwelijk aangemerkte onderdelen, gedurende vier weken ter visie leggen en derden de gelegenheid bieden hun mening over dit ontwerp kenbaar te maken. De minister van Economische Zaken zal bij de beoordeling van een ontwerp-Bedrijfsmilieuplan en het ontwerp-Industriemilieuplan rekening houden met de door een ieder gemaakte opmerkingen.

2.6 Ondernemingen en NOGEPA leggen de definitieve Bedrijfsmilieuplannen respectievelijk het Industriemilieuplan voor aan de minister van Economische Zaken. De minister van Economische Zaken maakt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee maanden na ontvangst schriftelijk zijn oordeel over deze plannen kenbaar aan de Ondernemingen en NOGEPA.

De minister van Economische Zaken heeft daarbij een toetsende rol ten aanzien van de Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan. Hij verricht deze toetsing binnen de uitoefening van zijn taken op het gebied van uitvoering van het milieubeleid, waaronder begrepen zijn vergunningverlenende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De minister van Economische Zaken dient te beoordelen of de in het plan vermelde feitelijke gegevens juist zijn. Voorts moet de minister van Economische Zaken, in samenspraak met zijn collega's van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het ministerie van Verkeer en Waterstaat, erop toezien dat voor de betrokken

Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen over de in het plan beschreven periode, gelet op de Stand der Techniek, een voldoende inspanning wordt geleverd om de milieubelasting te reduceren een en ander tegen de achtergrond van de Integrale Milieutaakstelling. Deze toetsing geschiedt los van de vraag in welke volgorde voor de betreffende Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen de milieuproblemen worden aangepakt, behoudens wanneer regionale of lokale milieuproblemen daartoe aanleiding geven of wanneer wettelijk voorgeschreven maatregelen daartoe nopen.

Bij deze toetsing ziet de minister van Economische Zaken in ieder geval toe op het volgende:

- a. zijn voor de Inrichting(en) of groep van vergelijkbare Inrichtingen voor de verschillende onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling de redelijkerwijs bekende technieken, waarmee de meest vergaande vermindering van de milieubelasting kan worden bereikt, voldoende onderzocht;
- b. wordt voor de Inrichting(en) of groep van vergelijkbare Inrichtingen in het Bedrijfsmilieuplan en in het Industriemilieuplan uitvoering gegeven aan reeds bestaand of vastgelegd beleid en aan programma's en richtlijnen die dienen ter uitvoering van de in hoofdstuk II, paragraaf a bedoelde overheidsplannen, een en ander tegen de achtergrond van de Integrale Milieutaakstelling.

De minister van Economische Zaken kan desgewenst wettelijke adviseurs in het kader van de vergunningverlening bij deze beoordeling betrekken.

- 2.7 Wanneer de minister van Economische Zaken kan instemmen met het definitieve Bedrijfsmilieuplan zal hij, na overleg met de Onderneming voor de betrokken Inrichting(en) of groep van vergelijkbare Inrichtingen, aangeven of, en zo ja, op welke wijze, de formalisering van de voornemens uit het plan zal plaatsvinden in het kader van de eventueel van toepassing zijnde vergunningen. Voor zover formalisering van de voornemens uit het plan aan de orde is zal hierbij in beginsel de beleidslijn gelden dat dit zal plaatsvinden op het moment dat zekerheid bestaat over de termijn van de feitelijke realiseerbaarheid van de voornemens uit het plan of onderdelen daarvan. Ook verdergaande onderzoeksverplichtingen, die genoemd zijn in het Bedrijfsmilieuplan, kunnen in de vergunning worden verlangd.

Een en ander laat de positie van een ieder ten aanzien van inspraak en beroep in het kader van de van toepassing zijnde vergunning-procedures onverlet, hetgeen als consequentie kan hebben dat de in het Bedrijfsmilieuplan opgenomen voornemens niet ongewijzigd blijven.

- 2.8 De Ondernemingen respectievelijk NOGEPAs stellen de Overleggroep zo snel mogelijk in het bezit van de definitieve Bedrijfsmilieuplanen cq. Industriemilieuplan onder bijvoeging van het door de minister van Economische Zaken daaromtrent uitgebrachte oordeel.

2.9 Zoals in hoofdstuk III, paragraaf 4.m vermeld zal de Overleggroep op basis van functionaliteit in het kader van de afspraken in deze intentieverklaring een model voor de jaarlijkse rapportage ontwikkelen. Dit model zal zodanig van opzet zijn dat het mogelijk is de voortgang van de realisatie van de Integrale Milieutaakstelling binnen de gehele bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie te kunnen volgen. Hierbij speelt het Industriemilieuplan een duidelijke rol. Het model zal aangeven hoe op basis van bovenbedoelde functionaliteit in de rapportage aandacht zal worden besteed aan de uitvoering van het Bedrijfsmilieuplan en over de verwezenlijkte voortgang met betrekking tot de onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling. Er zal een overzicht worden gegeven van de feitelijke milieubelasting van de Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen over het afgelopen jaar alsmede over het gebruik van mijnbouwstoffen voor zover relevant voor de milieubelasting op de betreffende Inrichting(en), over de maatregelen en voorzieningen die het komende jaar worden uitgevoerd, alsmede over de reducties van de milieubelasting die daarvan het gevolg zijn.

Tevens zal in het model aandacht worden besteed aan de wijze van rapporteren over de resultaten van in het Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan genoemd onderzoek en de op basis van deze resultaten te treffen maatregelen om de milieubelasting te reduceren. In de jaarlijkse rapportage kan de Onderneming eventuele bijstellingen van het Bedrijfsmilieuplan voor de Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen, die nog niet zijn geformaliseerd in de van toepassing zijnde vergunningen, vermelden. Hiervan wordt met redenen omkleed melding gemaakt.

2.10 De minister van Economische Zaken stelt de rapportage, voorzien van zijn oordeel terzake, zo spoedig mogelijk in het bezit van de Overleggroep.

2.11 Nadat de minister van Economische Zaken zijn oordeel over de definitieve Bedrijfsmilieuplanen en het definitieve Industriemilieuplan en de rapportage kenbaar heeft gemaakt aan de Ondernemingen en NOGEPa, zijn beiden openbaar, behoudens eventuele als zodanig aangemerkte bedrijfsvertrouwelijke onderdelen of gegevens, onder vermelding van het oordeel van de betrokken overheden over plan en rapportage.

3. Doorwerking van de Integrale Milieutaakstelling naar het Bedrijfsmilieuplan

Voor wat betreft de wijze waarop de Integrale Milieutaakstelling voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie richting geeft aan door de Ondernemingen op te stellen Bedrijfsmilieuplanen zij het volgende opgemerkt.

3.1 Bij het opstellen van het Bedrijfsmilieuplan dient de Onderneming voor de verschillende onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling in eerste instantie de redelijkerwijs bekende

technieken na te gaan, waarmee de meest vergaande vermindering van de milieubelasting kan worden bereikt, zonder zich rekenschap te geven van reductiepercentages uit de Integrale Milieutaakstelling voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie. Daarbij dienen ook reeds in gang gezette acties ter uitvoering van het milieubeleid te worden meegenomen, alsmede de in hoofdstuk III paragraaf 4.i van de intentieverklaring bedoelde richtlijnen.

Is dit geïnventariseerd dan dient door de Onderneming voor de Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen, mede gelet op de economische randvoorwaarden gericht op de continuïteit van de Inrichting en de kosten-effectiviteit van de maatregelen, de bijdrage aan de realisatie van de Integrale Milieutaakstelling te worden vastgesteld. Bovenbedoelde economische randvoorwaarden kunnen door de Onderneming per Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen overigens worden gerelateerd aan onderdelen van de Inrichting die ook als zelfstandige Inrichtingen kunnen voorkomen. Bij deze prioriteitstelling kan de Integrale Milieutaakstelling richtinggevend werken. Indien bijvoorbeeld een emissie in het geding is, waar de Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen in verhouding tot de emissie van de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie als geheel in zeer geringe mate aan bijdraagt, terwijl bestrijding van deze emissie onevenredig hoge kosten met zich meebrengt, kan deze omstandigheid bij de prioriteitstelling een overweging vormen. Op deze wijze zal op basis van de mogelijkheden van de individuele Inrichting in het Bedrijfsmilieuplan een inspanning worden vastgelegd om de milieubelasting te reduceren.

- 3.2 Omdat voor de onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling, waarvoor door de Onderneming per Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen een inspanning wordt vastgesteld, primair wordt uitgegaan van de stand der techniek, zal het te bereiken reductiepercentage op het niveau van de Inrichting(en) in principe los staan van het reductiepercentage uit de Integrale Milieutaakstelling. Dit geldt ook indien één Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen alleen of in hoofdzaak verantwoordelijk is voor de milieubelasting van een bepaald onderdeel van de Integrale Milieutaakstelling.
- 3.3 Op bedrijfstakniveau wordt aan de hand van de definitieve Bedrijfsmilieuplannen en het definitieve Industriemilieuplan nagegaan of de Integrale Milieutaakstelling door de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie wordt gerealiseerd. Dan kan blijken dat in bijvoorbeeld 1996 reeds onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling worden gerealiseerd, die zijn geformuleerd voor het jaar 2000 of 2010. De Overleggroep kan op basis hiervan met het oog op de nadien op te stellen Bedrijfsmilieuplannen vervolgens aangeven dat dit onderdeel van de Integrale Milieutaakstelling geen overwegende aandacht meer verdient. Andersom kan op bedrijfstakniveau blijken dat bepaalde onderdelen van de Integrale Milieutaakstelling te weinig aandacht krijgen in de Bedrijfs-

milieuplannen. Ook dan kan vanuit de Overleggroep worden bijgestuurd.

De Integrale Milieutaakstelling, die op bedrijfstakniveau is geformuleerd, is dus met name een toetsingskader voor de beoordeling van de totaalinspanning van de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie om de milieubelasting te reduceren. Op basis hiervan vindt daarna bijsturing plaats van de in latere jaren op te stellen Bedrijfsmilieuplannen.

- 3.4 Voor de initieel op te stellen Bedrijfsmilieuplannen is de Integrale Milieutaakstelling voor de bedrijfstak Olie- en gaswinningsindustrie dus beperkt bruikbaar om daaruit inspanningen voor afzonderlijke Inrichtingen of groepen van Inrichtingen af te kunnen leiden. Dit is niet het geval voor het Industriemilieuplan.
- 3.5 De op te stellen Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan moeten een taakstellend karakter hebben. De in het Bedrijfsmilieuplan en het Industriemilieuplan opgenomen maatregelen en de daaruit voortvloeiende reducties kunnen een verschillende status hebben. Hierbij kan worden aangesloten bij het onderscheid dat in het project KWS 2000 wordt gemaakt tussen zekere, voorwaardelijke en onzekere reducties;
- Zekere reducties zijn gekoppeld aan maatregelen die zonder meer kunnen worden getroffen. De maatregelen zijn bekend en er zijn geen belemmeringen om tot invoering over te gaan.
  - Voorwaardelijke reducties kunnen plaatsvinden indien aan één of meer expliciet omschreven voorwaarden wordt voldaan. De voorwaarden kunnen betrekking hebben op technische, milieuhygiënische of economische (internationale) haalbaarheid.
  - Onzekere reducties zijn gekoppeld aan onzekerheden die moeten worden weggenomen alvorens een definitieve uitspraak over de toepasbaarheid van de maatregelen kan worden gedaan. Hiervoor dient in het algemeen eerst onderzoek te worden gedaan. Op het moment dat onzekerheden zijn weggenomen en aan voorwaarden is voldaan, kan de maatregel worden uitgevoerd.
- 3.6 In het Bedrijfsmilieuplan opgenomen zekere maatregelen zijn zeker voor wat betreft de termijn van feitelijke realiseerbaarheid. Het zijn juist deze maatregelen die zich lenen voor formalisering in de van toepassing zijnde vergunningen. Gestreefd zou moeten worden om het aantal maatregelen met de status "zeker" zo groot mogelijk te doen zijn.
- 3.7 Voor onzekere maatregelen bestaat het taakstellende karakter van de Bedrijfsmilieuplannen en het Industriemilieuplan hieruit, dat in het plan het onderzoek, dat nodig is om van onzekere naar zekere maatregelen te komen, concreet en helder is beschreven, inclusief de termijnen en de op basis van het onderzoek eventueel door de Onderneming voor de Inrichting of groep van vergelijkbare Inrichtingen te nemen besluiten. In de jaarlijkse rapportages over de uitvoering van de Bedrijfsmilieuplannen kan hierover worden gerapporteerd, zodat een volgend Bedrijfsmilieuplan niet het moment behoeft te zijn, waarop onzekere maatregelen pas worden omgezet in zekere.

Ook ten aanzien van voorwaardelijk gestelde maatregelen zou in het plan concreet moeten worden aangegeven hoe de Onderneming in haar besluitvorming per Inrichting of groep van vergelijkbare

Inrichtingen denkt om te gaan met deze voorwaarden, in het bijzonder in de tijd gezien.

- 3.8 Zoals uit het voorgaande blijkt betreft het taakstellende karakter vooral de voorgenomen maatregelen (onderzoek, procesaanpassingen, investeringen en dergelijke). Van de voorgenomen maatregelen kunnen de te verwachten reducties in milieubelasting in bepaalde situaties nog een onzekerheidsmarge hebben, ook indien aan deze maatregelen zelf de status "zeker" kan worden toegekend. In het Bedrijfsmilieuplan moet deze onzekerheidsmarge worden aangegeven.
- 3.9 De voorgestane aanpak met betrekking tot de realisatie van de Integrale Milieutaakstelling beoogt dus een gestructureerde en gecoördineerde aanpak van de milieuproblemen binnen de Olie- en gaswinningsindustrie mogelijk te maken, waarbij zowel op het niveau van afzonderlijke Inrichtingen of groep van vergelijkbare Inrichtingen als op het bedrijfstakniveau met bedrijfseconomische en technologische aspecten rekening kan worden gehouden.

BIJLAGE IV

REGIONALE SPECIFICATIE VAN DE INTEGRALE MILIEUTAAKSTELLING

De Integrale Milieutaakstelling betreft een landelijk te realiseren taakstelling. Bij voorkeur moet een algemene aanpak worden gevolgd. In een aantal gevallen echter biedt regionale specificatie de mogelijkheid om, met handhaving van de landelijk overeengekomen Integrale Milieutaakstelling daar waar noodzakelijk, de taakstellingen voor een bepaalde regio aan te scherpen om reden van de regionale milieukwaliteit.

Hierbij gelden twee criteria.

Allereerst moet er in de regio, waarvoor regionale specificatie geldt, sprake zijn van een overschrijding van de betreffende milieukwaliteitsdoelstelling voor bepaalde stoffen of van specifiek te beschermen waarden, zoals natuurgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, of anderszins in nationale beleidsnota's aangeduide gebieden met een speciale status. In dit verband kan onder meer worden verwezen naar de voor het jaar 2000 geldende grenswaarden en de voor 2010 geldende streefwaarden voor de Algemene Milieukwaliteit, dan wel de voor de betrokken regio geldende waarden van de Bijzondere Milieukwaliteit.

Is van een dergelijke overschrijding of van specifieke te beschermen waarden geen sprake, dan verdient de algemene aanpak de voorkeur.

Ten tweede moet een extra emissiereductie-inspanning voor de betreffende stof in een bepaalde regio leiden tot een merkbare verbetering van de regionale milieukwaliteit, mede in relatie tot andere emissiereducerende maatregelen in de regio.

Zou de extra inspanning in de regio hier niet toe leiden, dan moet ook worden geconcludeerd dat afwijking van de algemene lijn weinig zinvol is.

Daarbij zij er op gewezen, dat indien regionale specificatie wordt toegepast, deze in beginsel niet aan provincie- of gemeentegrenzen is gebonden.

Voor de thema's die onderdeel uitmaken van de Integrale Milieutaakstelling voor de Olie- en gaswinningsindustrie, is hieronder als richtlijn een inschatting naar huidige inzichten van bovenstaande criteria gegeven. Daarbij is ook aangegeven voor welke thema's een lokale aanpak, binnen landelijke doelstelling, moet worden gevolgd.

I Klimaat

CFK's: geen regionale specificatie;

CO₂: geen regionale specificatie;

II Verzuring

SO₂: geen regionale specificatie;

NO_x: geen regionale specificatie;

NH₃: geen regionale specificatie;

VOS: geen regionale specificatie;

III Verspreiding

III.1 lucht:

prioritaire stoffen:

regionale specificatie in bepaalde gebieden bij blijvende overschrijding grenswaarde dan wel streefwaarde, afhankelijk van taakstelling algemeen reductiepercentage;

overige stoffen

geen regionale specificatie, behoudens bij luchtvervuilings-situaties;

III.2 zoet water:

prioritaire stoffen

a. geen regionale specificatie bij lozing op grote rijkswateren zonder specifieke functies in het kader van de waterkwaliteit, zoals de Waal, havengebied Rotterdam, Noordzeekanaal en Westerschelde, behoudens in verband met de problematiek van verontreinigde waterbodems;

b. wel is regionale specificatie mogelijk bij lozingen op oppervlaktewateren met een specifieke functie zoals de Maas, diverse meren, waaronder het IJsselmeer, en bij lozing op kleine en/of gevoelige wateren, zoals havens, plassen, beken, sloten etcetera;

c. geen regionale specificatie bij lozing op een rioolstelsel dat is aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie, behoudens in die gevallen dat de werking van de rwzi negatief kan worden beïnvloed, dan wel de slibverwerking en/of functie van het ontvangende oppervlaktewater hiertoe aanleiding geeft;

overige stoffen

preventief bodem-beleid: geen regionale specificatie behoudens bij grondwaterbeschermingsgebieden en bodembeschermingsgebieden;
bodemsanering: zie preventief bodembeleid;

III.3 zout water:

in verband met eventuele toekomstige (inter)nationale ontwikkelingen op het gebied van de gebiedsbescherming wordt de mogelijkheid open gehouden tot regionale specificatie. Volgens de PKB-Waddenzee is regionale specificatie reeds van toepassing op de Waddenzee.

IV Verstoring

geluid: lokale aanpak binnen landelijke doelstelling;

stank: lokale aanpak binnen landelijke doelstelling;

externe veiligheid: lokale aanpak binnen landelijke doelstelling;

grof stof: lokale aanpak binnen landelijke doelstelling;

V Verwijdering

Geen regionale specificatie, wel afstemming op provinciale afvalverwijderingsstructuur;

